КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТЧЕТ НА СТРОИТЕЛНИЯ СЕКТОР

Деветмесечие 2023 г.

www.ksb.bg
e-mail: office@ksb.bg

Съдържание

ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИКА 3

Брутен вътрешен продукт 3

Заети лица в Еврозоната и ЕС 4

Строителна продукция на страните членки на ЕС 6

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ 8

Брутен вътрешен продукт - темп на прираст 8

БВП и БДС - общо и в строителството 8

СТРОИТЕЛСТВОТО В БЪЛГАРИЯ 9

Обща строителна активност 9

Произведена продукция в строителството 9

Разходи за труд / отработени човекочасове 11

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради 12

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради по области 14

Започнато строителство на нови сгради 18

Започнато строителство на нови сгради по области 20

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на сградата 25

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на конструкцията 25

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища 25

Въведени в експлоатация жилищни сгради и жилища по области 27

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи 30

ПАЗАР НА ТРУДА 31

Наети лица по трудово и служебно правоотношение 31

Заети, наети и самонаети лица 31

Безработни лица – общо и в строителството 32

Средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение 33

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ 34

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България 34

СЕКТОР СТРОИТЕЛСТВО 36

Обявени обществени поръчки 36

Обявени обществени поръчки по вид строителство 36

Обявени обществени поръчки по възложители 38

Обявени обществени поръчки по процедури на договаряне 39

Обявени обществени поръчки – критерии за възлагане 40

Обявени обществени поръчки – източници на финансиране *40*
Сключени договори в сектор строителство 42
Сключени договори в сектор строителство – източници на финансиране *43*
Сключени договори в сектор строителство по тип възложители *44*
Сключени договори в сектор строителство по вид строителство *45*
Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми *46*
Сключени договори от фирми и консорциуми по вид строителство *50*
Инженерна инфраструктура 50
Сградно строителство 51
Енергийна инфраструктура 52
В и К инфраструктура 53
КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ 56
Централен професионален регистър на строителите 56
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ 58

ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИКА

Брутен вътрешен продукт

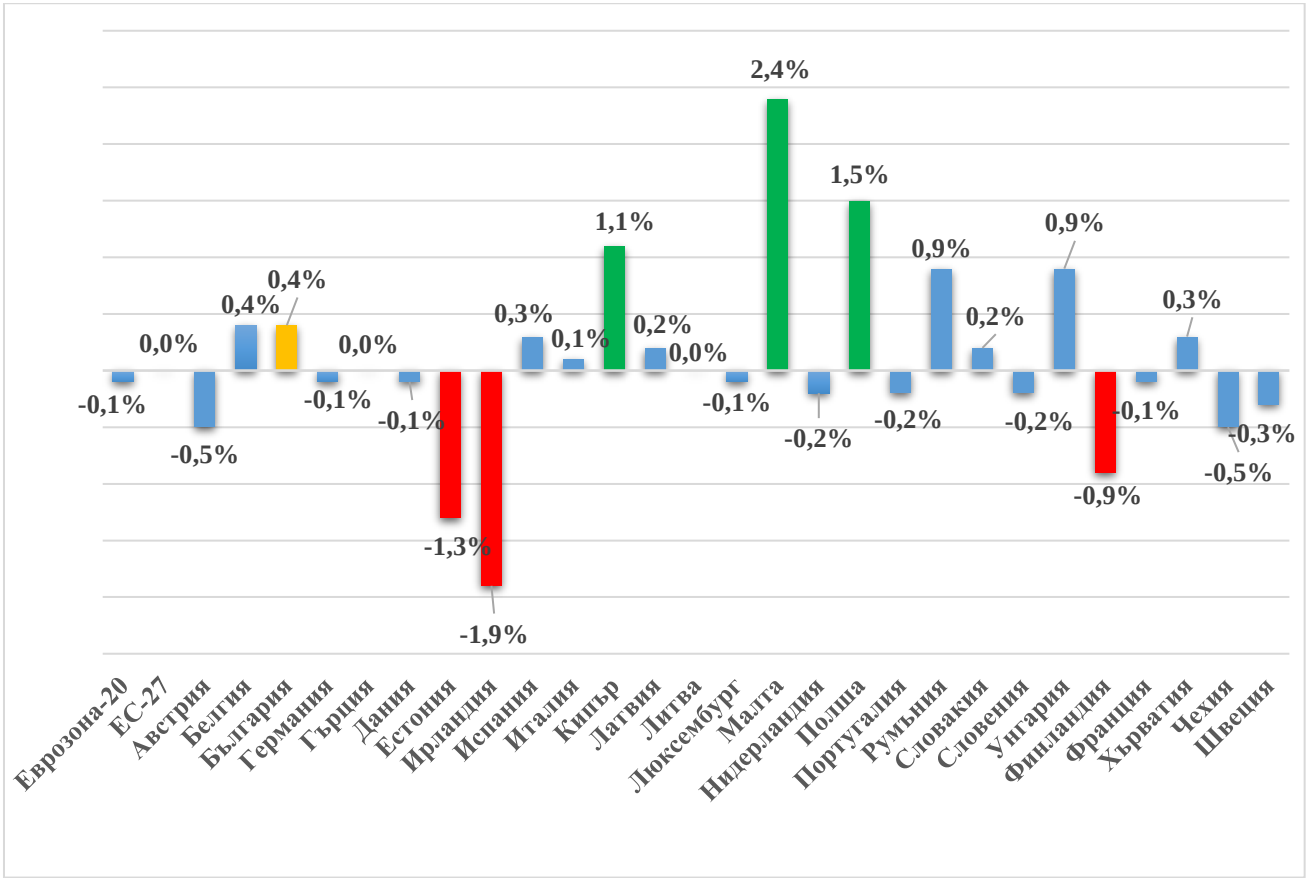
По предварителни данни на статистическата служба на Европейския съюз сезонно изгладеният Брутен вътрешен продукт (БВП) през *третото тримесечие на 2023 г.* намалява с 0,1% в **еврозоната** (ЕА20), и запазва нивата си 0,0% в **ЕС-27**, спрямо предходното тримесечие. В сравнение с *третото тримесечие на предходната година* сезонно изгладеният БВП не се променя, както в **еврозоната** (ЕА20), така и в **ЕС-27**.

Темп на БВП по държави-членки

Сред държавите-членки на ЕС, за *третото тримесечие на 2023 г.*, най-голям ръст на БВП в сравнение с *предходното тримесечие* регистрират: **Малта** (+2,4%), **Полша** (+1,5%) и **Кипър** (+1,1%). Най-голям спад на БВП се наблюдава в **Ирландия** (-1,9%), **Естония** (-1,3%) **и Финландия** (-0,9%). **България** бележи ръст от 0,4%.

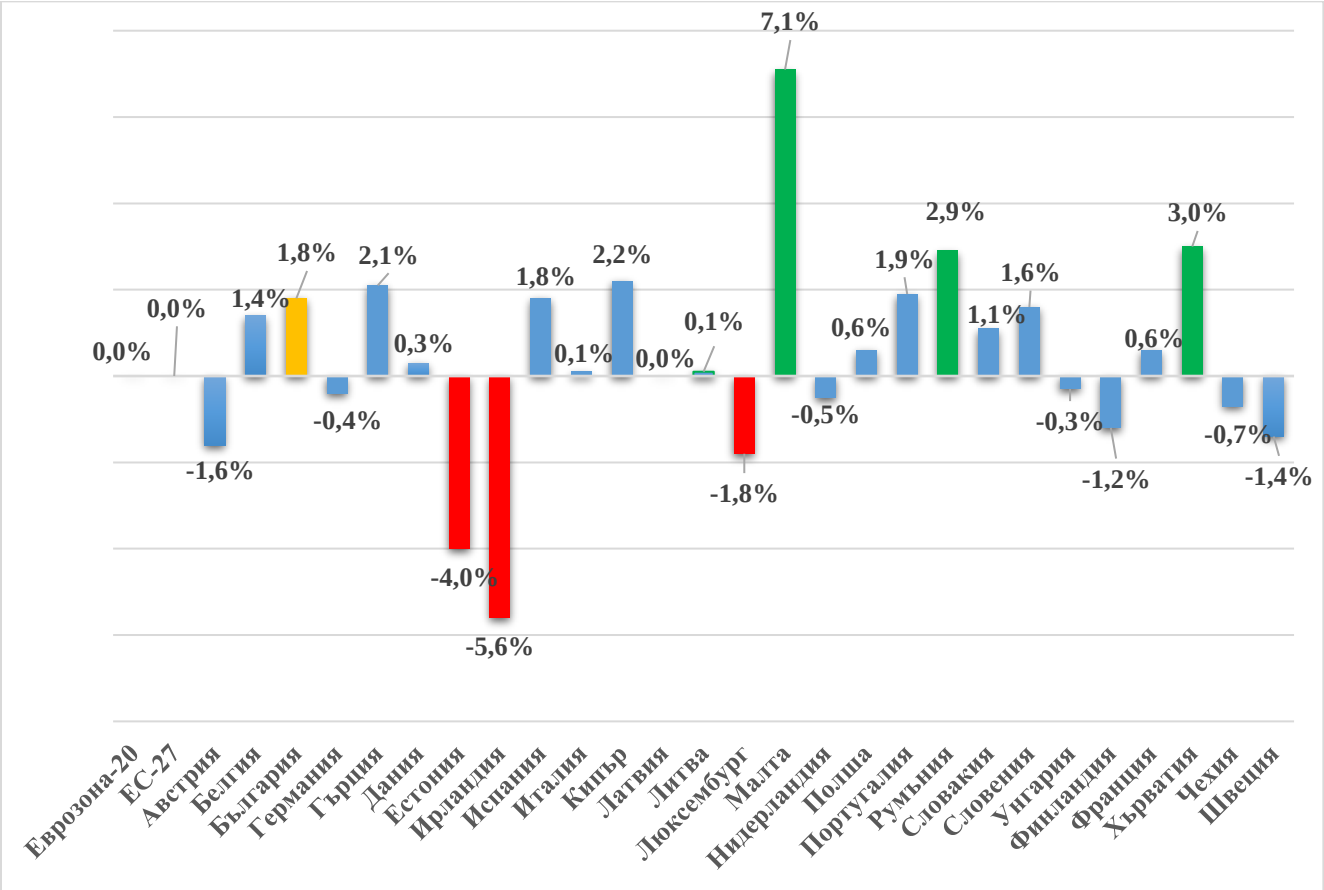
Темп на прираст на БВП на страните членки на ЕС
II тримесечие 2023*г.- III тримесечие 2023*г.

*По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

Темпът на БВП за *третото тримесечие на 2023 г.* спрямо *същото тримесечие на 2022 г.* показва най-голям ръст в: **Малта** (+7,1%), **Хърватия** (+3,0%) и **Румъния** (+2,9%). Най-голям спад се наблюдава в: **Ирландия** (-5,6%), **Естония** (-4,0%) и **Люксембург** (-1,8%). **В България** се наблюдава ръст от (+1,8%) на годишна база.

Годишен темп на прираст на БВП на страните членки на ЕС
III тримесечие 2022*г.- III тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

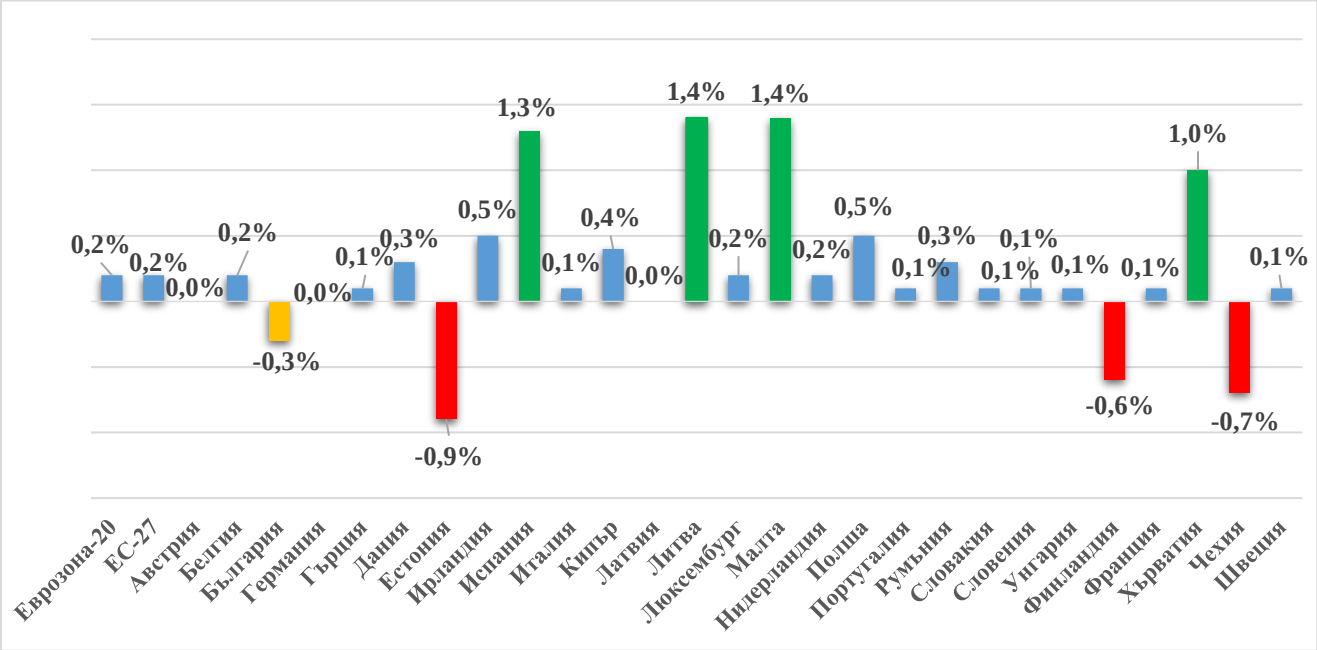
Заети лица в Еврозоната и ЕС

Броят на заетите лица се увеличава с 0,2%, както в **еврозоната,** така и в **ЕС-27** през *третото тримесечие на 2023 г.* в сравнение с *предходното тримесечие*, а в сравнение със *същото тримесечие на предходната година* заетостта нараства с 1,3% в **еврозоната**, и с 1,2% в **ЕС-27**

Темп на заетостта в държавите-членки

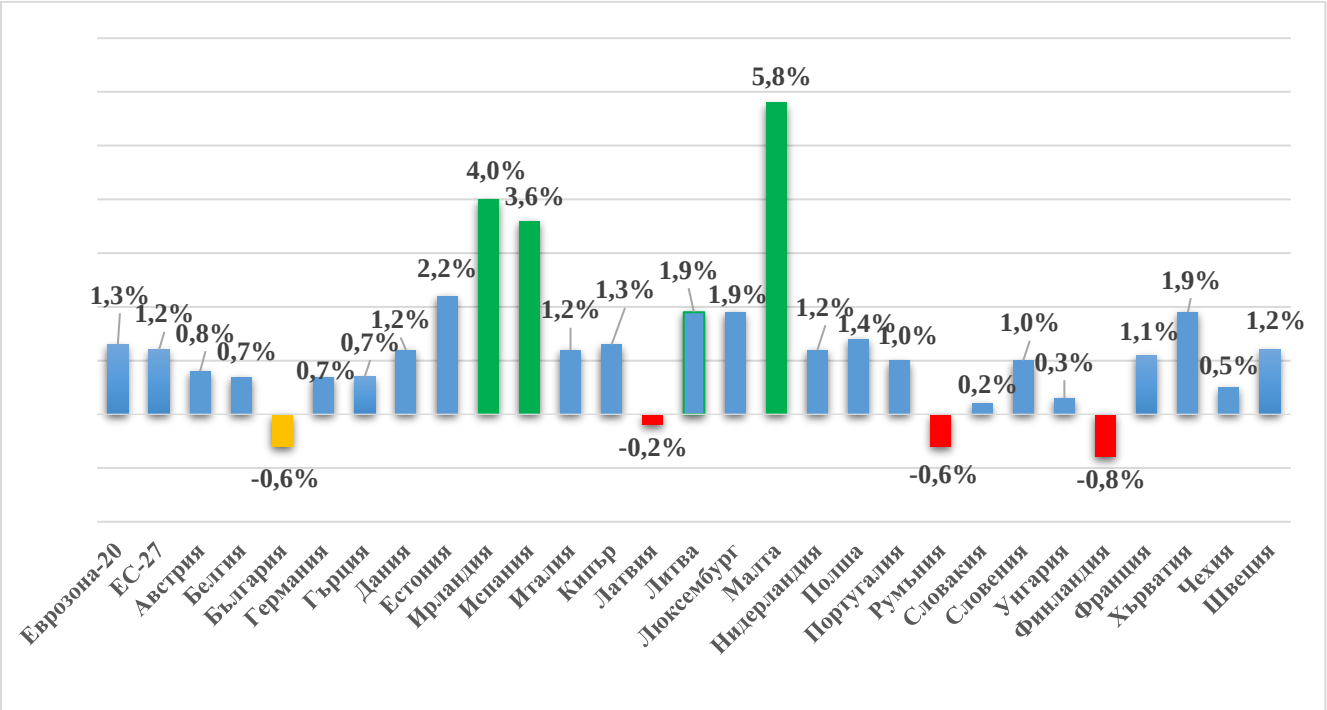
През *третото тримесечие на 2023 г.* **Литва** и **Малта** (и двете с +1,4%), **Испания** (+1,3%) и **Хърватия** (+1,0%) отбелязват най-висок ръст на заетост в сравнение с *предходното тримесечие*. Най-голям спад се наблюдава в **Естония** (-0,9%), **Чехия** (-0,7%) и **Финландия** (-0,6%). **България** бележи спад от (-0,3%).

Темп на растеж на заетостта на страните членки на ЕС
II тримесечие 2023*г.- III тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

В сравнение с *третото тримесечие на 2022 г.* най-голям ръст на заетост бележат: **Малта** (+5,8%), **Ирландия** (+4,0%) и **Испания** (+3,6%), а спад се наблюдава във: **Финландия** (-0,8%), **България** и **Румъния** (и двете с -0,6%) и **Латвия** (-0,2%).

Годишен темп на растеж на заетостта на страните членки на ЕС
III тримесечие 2022*г.- III тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

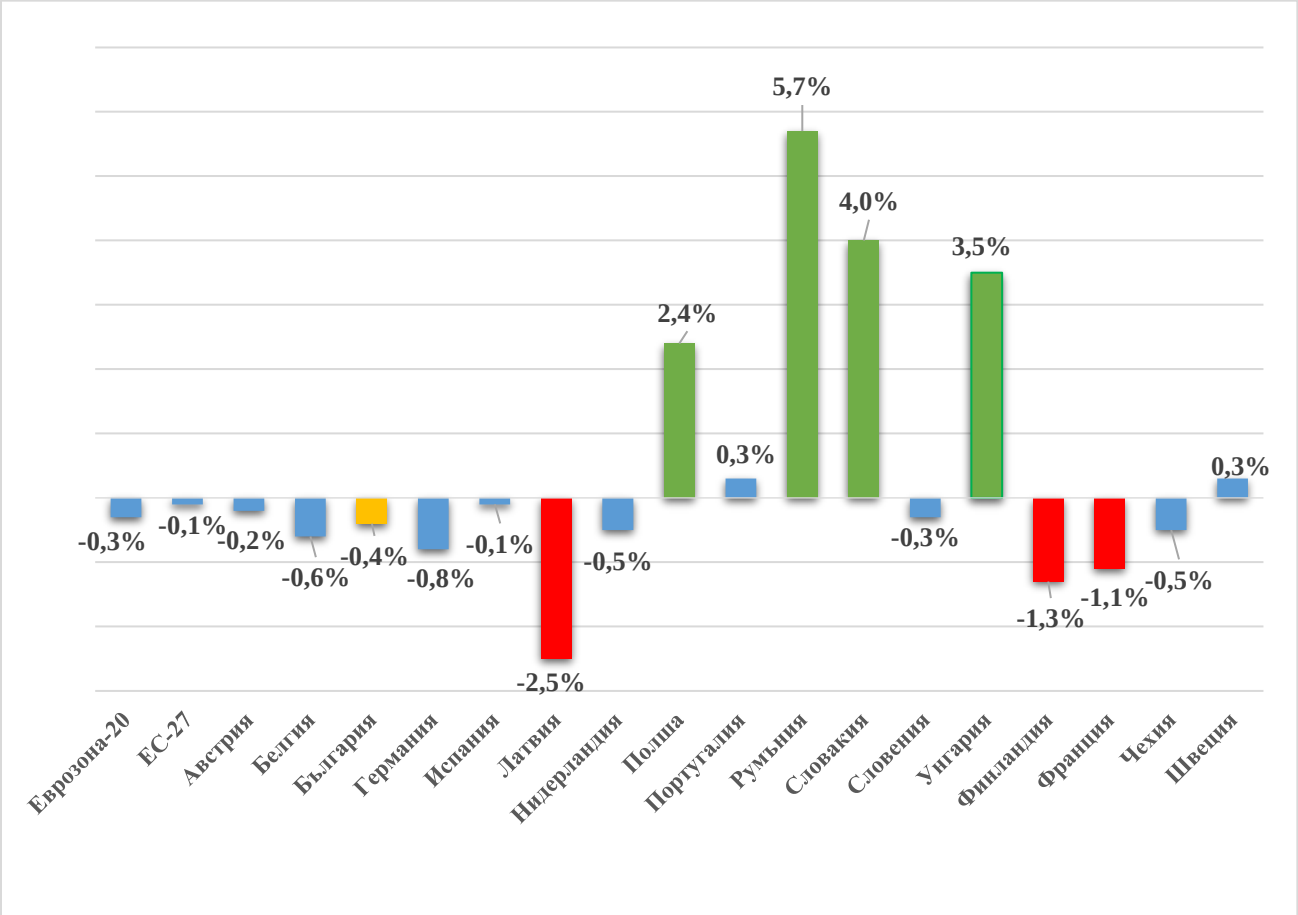
Строителна продукция на страните членки на ЕС

По предварителни данни на Евростат за *третото тримесечие на 2023 г.* строителната продукция намалява с 0,3% в **еврозоната**, като **сградното** строителство намалява с 0,4%, а **инженерното** - с 0,6%, спрямо *предходното тримесечие*. В **ЕС-27** се наблюдава намаляване на строителната продукция с 0,1% за *третото тримесечие на 2023 г.*, като при **сградното** строителство продукцията намалява с 0,3%, а при **инженерното** с 0,7% спрямо *предходното тримесечие*.

Темп на строителната продукция в държавите-членки

Сред държавите - членки на ЕС, за които са налични данни, най-голям ръст на строителната продукция през *третото тримесечие на 2023 г.* спрямо *предходното тримесечие* се наблюдава в страните: **Румъния** с 5,7%, **Словакия –** с 4,0%, **Унгария** с 3,5%. и **Полша** с 2,4%. **България** бележи спад на строителна продукция от 0,4% спрямо *предходното тримесечие*. Най-голям спад бележат страните: **Латвия** (-2,5%), **Финландия** (-1,3%) и **Франция** (-1,1%).

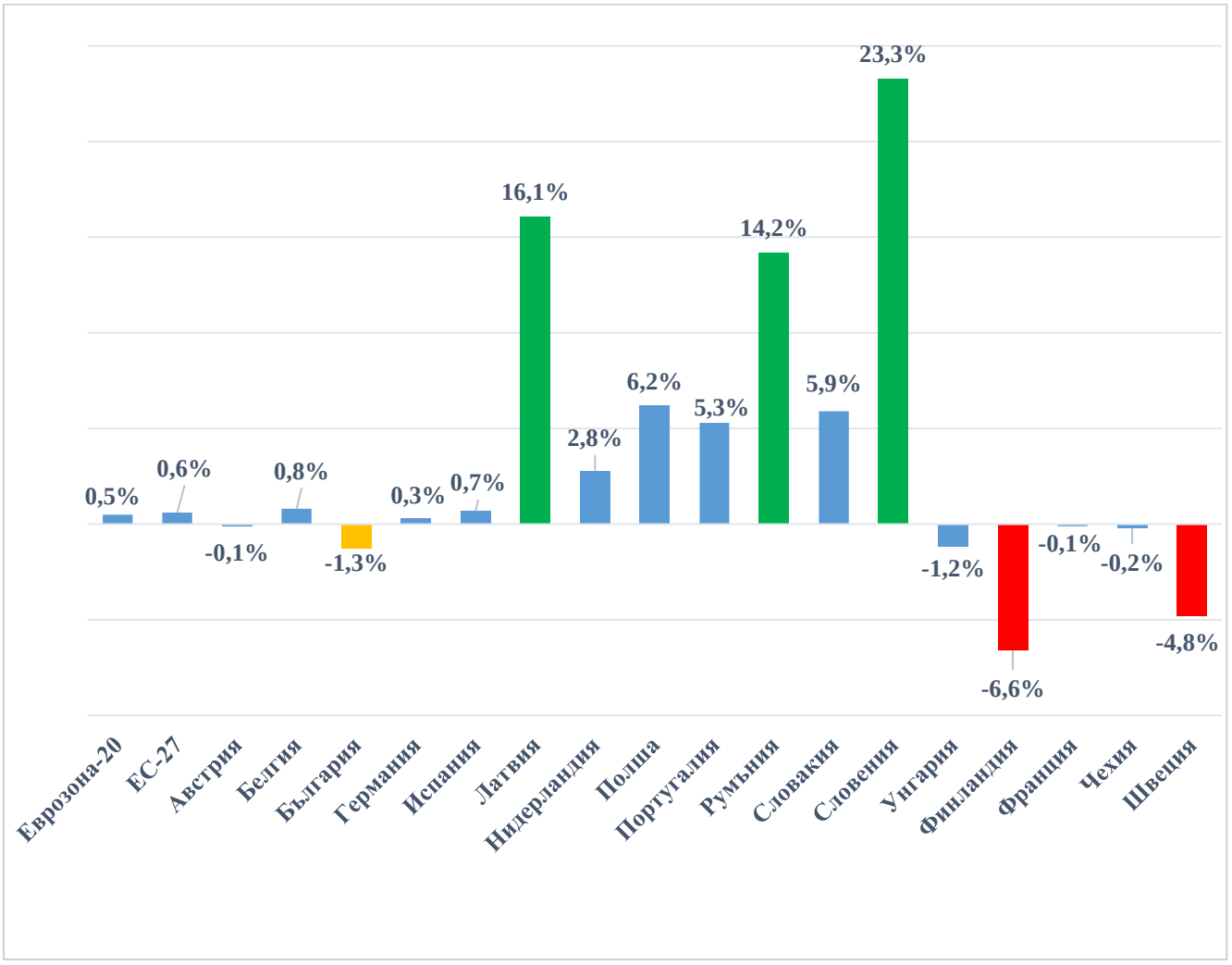
Темп на строителна продукция на страните членки на ЕС
II тримесечие 2023*г. – III тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

Строителната продукция в **еврозоната** отчетена за *третото тримесечие на 2023 г.* нараства с 0,5% в сравнение с *третото тримесечие на 2022 г.*, при ръст от 0,4% на **сградното** строителство и ръст от 3,6% на **инженерното** строителство**.** В **ЕС- 27** нарастването е с 0,6% на строителната продукция на годишна база, при ръст от 0,2% на **сградното** строителство и ръст от 3,9% на **инженерното** строителство.

Сред държавите-членки на ЕС, за които са налични данни, най-голям годишен ръст на строителната продукция се наблюдава в страните: **Словения** с 23,3%, **Латвия** с 16,1% и **Румъния** с 14,2%. **България** отчита спад на строителна продукция от 1,3%., като най-голям спад на годишна база, отчитат страните **Финландия** (-6,6%) и **Швеция** (-4,8%)

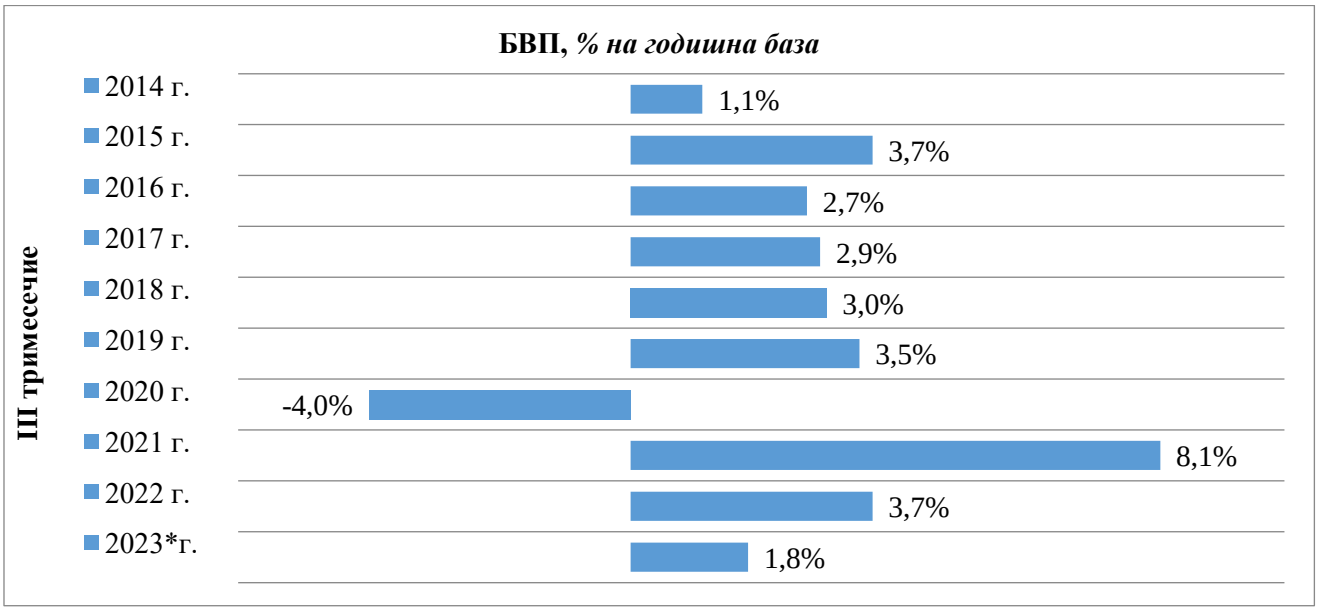
Годишен темп на строителна продукция на страните членки на ЕС
III тримесечие 2022*г. – III тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

Брутен вътрешен продукт - темп на прираст[1]

III тримесечие 2014 г. – III тримесечие 2023* г. *По предварителни данни на НСИ

[1] Темпът на прираст е изчислен въз основа на сезонно изгладени верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2015 година.

БВП и БДС - общо и в строителството

Темпът на прираст на **брутният вътрешен продукт (БВП)** по сезонно изгладени данни през *третото тримесечие на 2023 г.* регистрира ръст от 0,4% спрямо *предходното тримесечие*, а спрямо *същото тримесечие на 2022 г.* нараства с 1,8%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт** за страната през *третото тримесечие на 2023 г.* възлиза на **48 466 млн. лв.** по текущи цени, като спрямо *същият период на 2022 г.* се увеличава с 2 677 млн. лв.

Брутната добавена стойност (БДС) общо за икономиката за *третото тримесечие на 2023 г.* е **42 278 млн. лв.** с относителен дял в БВП от 87,2%. В сравнение със *същият период на 2022 г.*, БДС нараства с 1 795 млн. лв.

За **сектор строителство** БДС за *третото тримесечие на 2023 г.* е **1 937 млн. лв.**, с относителен дял в БВП от 4,0%, като се увеличава с 236 млн. лв. спрямо *предходното тримесечие* и с 8 млн. лв. спрямо *третото тримесечие на 2022 г.*

СТРОИТЕЛСТВОТО В БЪЛГАРИЯ

Обща строителна активност

Общата строителна активност за *деветмесечието на 2023 г.* спрямо *същия период на предходната година* по основни показатели:

Строителна продукция – *13 015 млн. лв., ръст от 22,4%;*

- **Сградно строителство –** *7 542 млн. лв., ръст от 24,8%;*
- **Инженерно строителство –** *5 473 млн. лв., ръст от 19,2%;*

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради – *9 610 разрешителни, спад от 1,5%;*

Започнато строителство на нови сгради – *6 118 сгради, ръст от 0,4%;*

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради – *3 708 сгради, спад от 2,5%;*

Обявени обществени поръчки – *3 717 бр. на стойност 10 886,3 млн. лв., ръст от 13,8% на броя и ръст от 8,0% на стойността;*

Сключени договори – *3 502 бр. на стойност 5 347,2 млн. лв., ръст от 48,0% на броя и ръст от 144,3% на стойността.*

Произведена продукция в строителството

По предварителни данни **произведената продукция** в отрасъл строителство за *деветмесечието на 2023 г.* е на обща стойност **13 015 млн. лв.**, като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* се увеличава с 22,4%.

Произведена продукция по сегменти:

Сградно строителство, което включва жилищно и нежилищно строителство, формира произведена продукция за *деветмесечието на 2023 г.* в размер на 7 542 млн. лв., или с дял от 57,9% от общо произведената продукция в сектора за разглеждания период. Произведената продукция в сградното строителство се увеличава с 24,8% в сравнение с *деветмесечието на 2022 г.* по предварителни данни на НСИ.

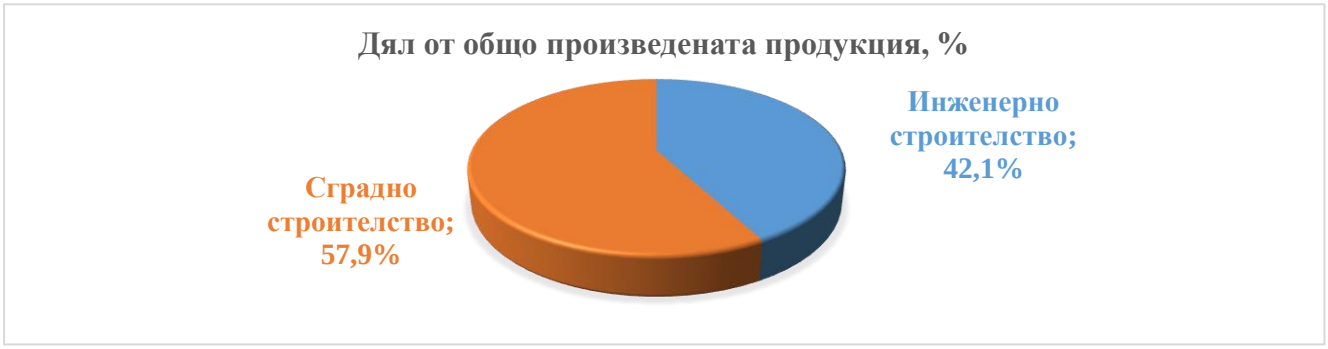
В **инженерната инфраструктура** произведената продукция за *деветмесечието на 2023 г.* възлиза на 5 473 млн. лв. и е с дял от 42,1% от общо произведената продукция в

строителството за същия период. По предварителни данни на НСИ произведената продукция в инженерната инфраструктура се увеличава с 19,2% спрямо *деветмесечието на 2022 г.*

Продукция на предприятията от строителството, млн. лв.
Деветмесечие 2022*г. – Деветмесечие 2023*г.

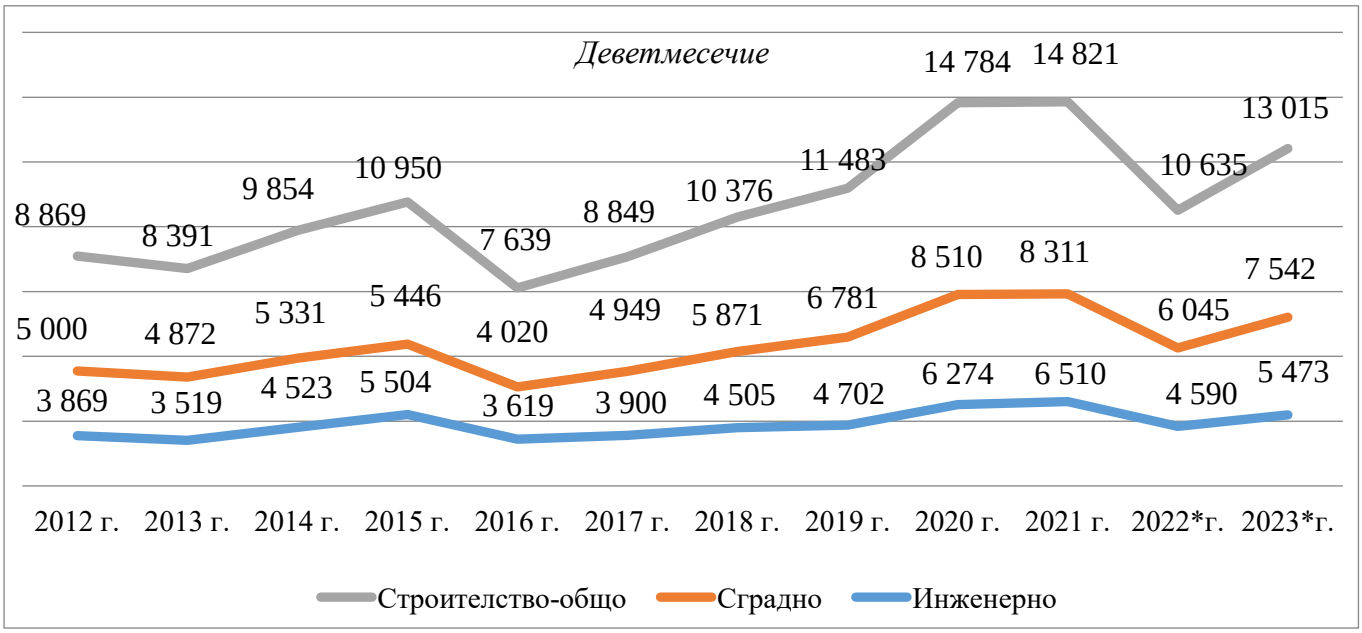
*По предварителни данни на НСИ

	Деветмесечие 2022*г.	Деветмесечие 2023*г.	Темп, %
Строителство-общо, млн. лв.	10 635	13 015	22,4%
Сградно строителство, млн. лв.	6 045	7 542	24,8%
Инженерно строителство, млн. лв.	4 590	5 473	19,2%

Продукция на предприятията от строителството, млн. лв.
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Разходи за труд / отработени човекочасове

Общо отработени човекочасове в строителството за *деветмесечието на 2023 г.* са отчетени 149,6 млн., като спрямо *същия период на предходната година* отработените човекочасове се увеличават с 5,2%. В сектор строителство **отработените човекочасове от един нает по трудово правоотношение** за *деветмесечието на 2023 г.* са 1 271, при 1 232 отработени човекочаса за *същия период на 2022 г.*, което показва, че на годишна база отработените човекочасове се увеличават с 3,2%.

Общо разходите на работодателя за труд в сектор строителство за *деветмесечието на 2023 г.* възлизат на 1 896,5 млн. лв., като на годишна база предварителните данни показват увеличаване на разходите с 20,9%. **Разходите на работодателя за труд за един отработен човекочас** от наетите по трудово правоотношение за *деветмесечието на 2023 г.* са средно 12,68 лв., при 11,03 лв. за *същия период на 2022 г.*, което показва, че се увеличават с 15,0% на годишна база.

Разходи за труд / отработени човекочасове
Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Деветмесечие	Брой отработени човекочасове	Брой отработени човекочасове от един нает по трудово правоотношение	Разходи на работодателя за труд, лв.	Разходи на работодателя за труд за един отработен час от наетите по трудово правоотношение, лв.
2014 г.	169 182 648	1 279	979 731 280	5,79
2015 г.	169 479 615	1 297	1 029 396 476	6,07
2016 г.	157 754 865	1 263	1 000 217 446	6,34
2017 г.	158 477 787	1 240	1 088 121 522	6,87
2018 г.	162 976 149	1 264	1 221 020 578	7,49
2019 г.	167 468 245	1 265	1 409 113 825	8,41
2020 г.	161 074 518	1 242	1 452 416 280	9,02
2021*г.	148 723 368	1 240	1 468 422 419	9,87
2022*г.	142 198 256	1 232	1 568 488 508	11,03
2023*г.	149 555 632	1 271	1 896 493 549	12,68

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради

Издадените разрешителни за строеж на нови сгради за *деветмесечието на 2023 г.* са за 5 890 **жилищни сгради** с 30 502 жилища в тях и 3 493 619 кв. м разгъната застроена площ (РЗП). В сравнение с *деветмесечието на 2022 г.* издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради намаляват с 5,9%, жилищата в тях - с 19,7%, а общата им РЗП - с 22,7%.

За **административни сгради** са издадени 58 разрешителни за строеж с 123 756 кв. м РЗП, които спрямо деветмесечието на 2022 г. се увеличават с 11,5%, а РЗП - с 27,4%. За **други сгради** – 3 662 разрешителни за строеж с 2 040 075 кв. м РЗП, като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* издадените разрешителни за строеж се увеличават с 6,2%, а РЗП - с 2,3%.

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Видове сгради	Деветмесечие 2022 г.		Деветмесечие 2023 г.		Годишен темп		
					Деветмесечие 2023 г./ Деветмесечие 2022 г.		
	Разрешителни за строеж /брой/	РЗП, м²	Разрешителни за строеж /брой/	РЗП, м²	Разрешителни за строеж		РЗП, м²
					брой	%	%
Общо сгради	9 758	6 608 134	9 610	5 657 450	-148	-1,5%	-14,4%
Жилищни сгради	6 258		5 890		-368	-5,9%	
Жилища	38 007	4 517 640	30 502	3 493 619	-7 505	-19,7%	-22,7%
Административни сгради	52	97 167	58	123 756	6	11,5%	27,4%
Други сгради*	3 448	1 993 327	3 662	2 040 075	214	6,2%	2,3%

****Други сгради** - сгради, които са предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска дейност, здравеопазване, бази за почивка и краткосрочно пребиваване - хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.*

Издадените разрешителни за строеж на нови сгради за *деветмесечието на 2023 г.* са общо **9 610** бр., с 5 657 450 кв. м РЗП, от които:

- **5 890** жилищни сгради, включващи 30 502 жилища, с 3 493 619 кв. м РЗП
- **58** административни сгради/офиси, с 123 756 кв. м РЗП
- **3 662** други сгради, с 2 040 075 кв. м РЗП

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради по области

Най-много разрешителни за строеж на нови сгради за *деветмесечието на 2023 г.* са издадени в областите:

Жилищни сгради

София (столица) – 920 разрешителни за жилищни сгради с 13 295 жилища в тях;

Пловдив – 873 разрешителни за жилищни сгради с 3 719 жилища в тях;

София – 698 разрешителни за жилищни сгради с 1 061 жилища в тях;

Варна – 564 разрешителни за жилищни сгради с 3 632 жилища в тях;

Бургас – 470 разрешителни за жилищни сгради с 2 554 жилища в тях;

Други сгради

Пловдив – 590 разрешителни за строеж;

Стара Загора – 421 разрешителни за строеж;

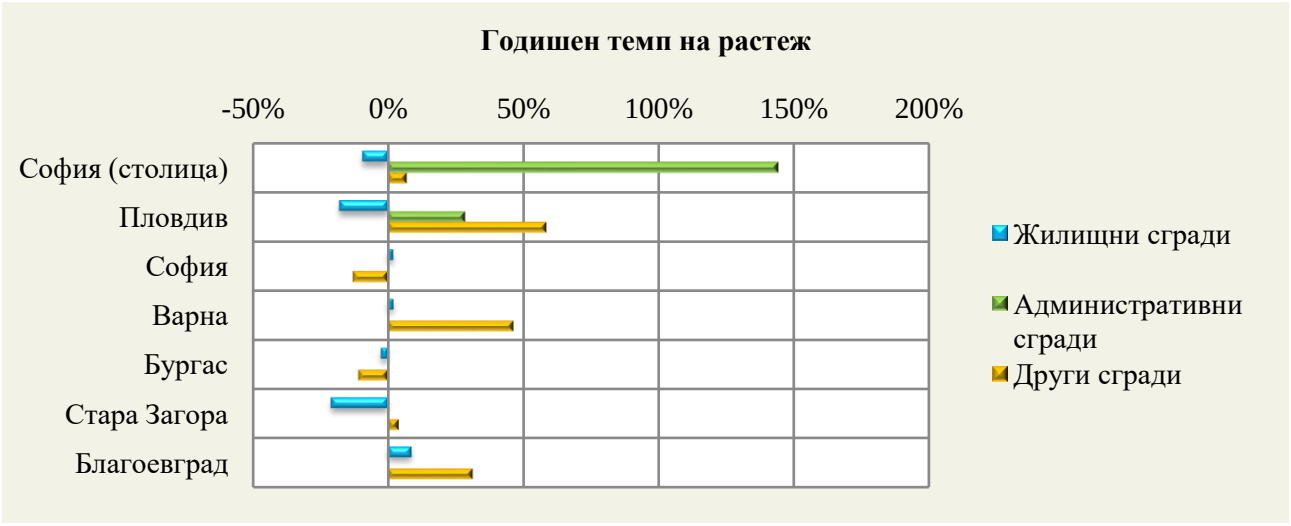
Варна – 224 разрешителни за строеж;

Благоевград – 201 разрешителни за строеж;

Административни сгради

София (столица) – 22 разрешителни за строеж;

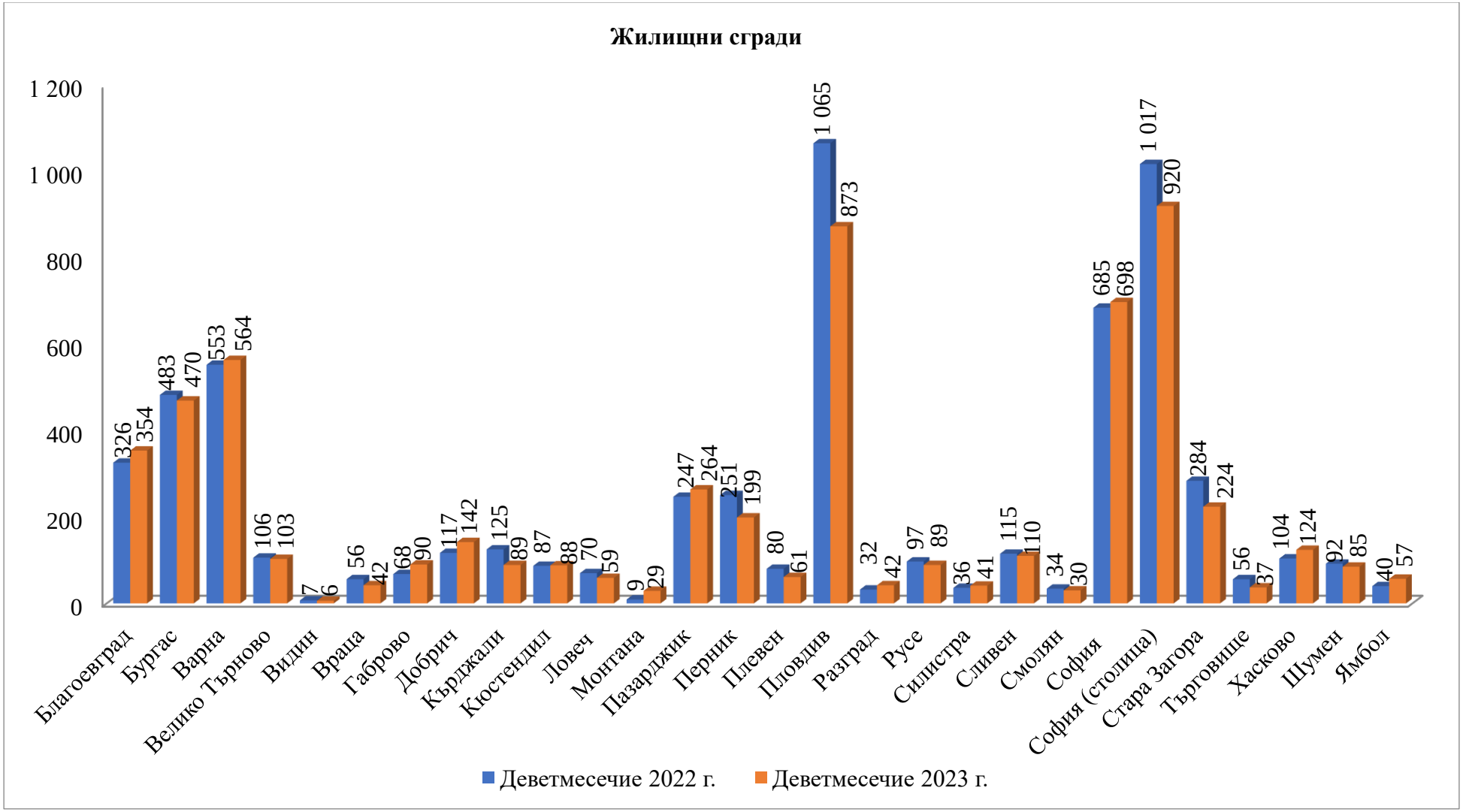
Пловдив – 9 разрешителни за строеж;

Издадени разрешителни за строеж на нови жилищни сгради по области

Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

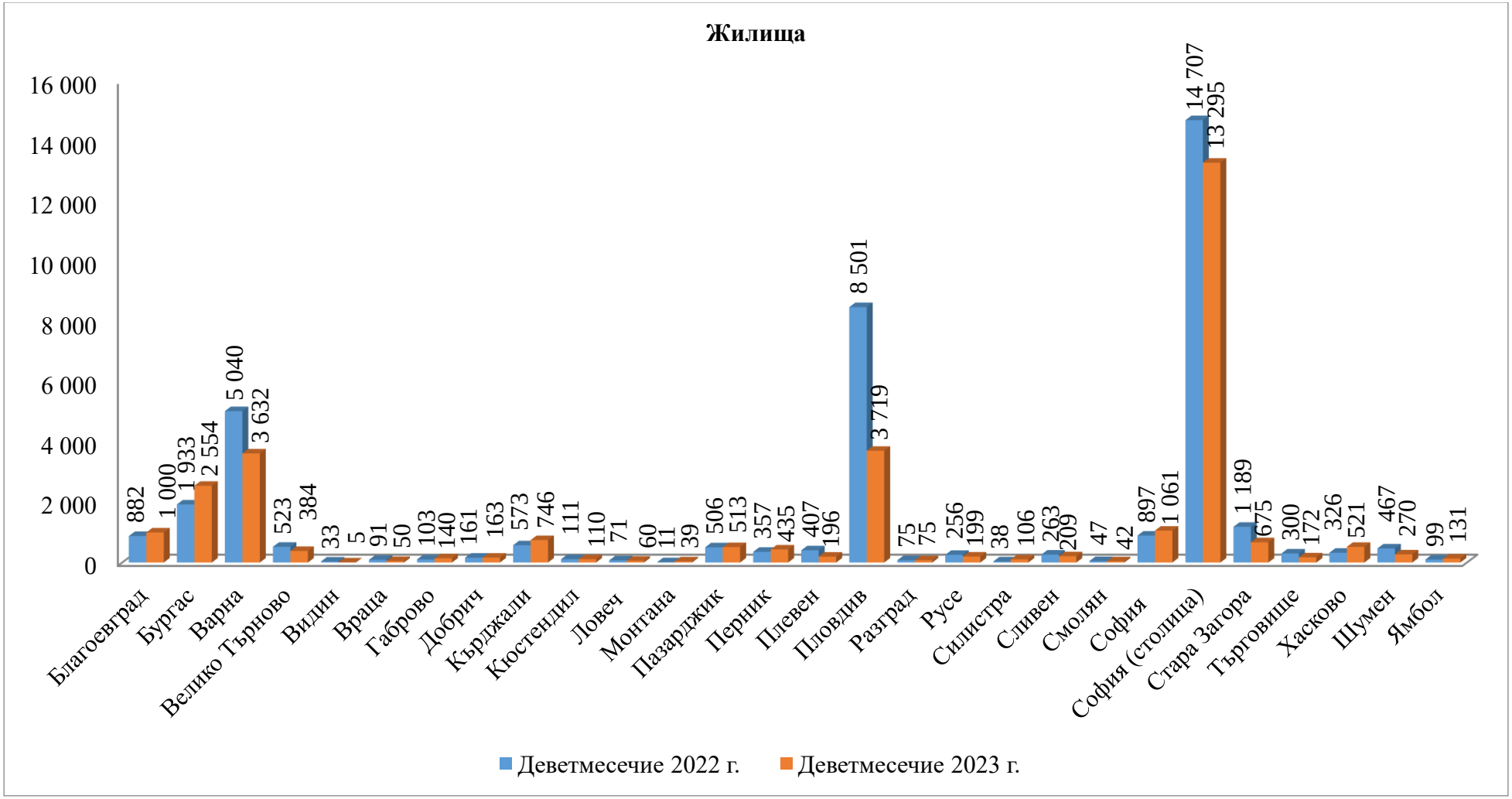
По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови жилища по области

Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

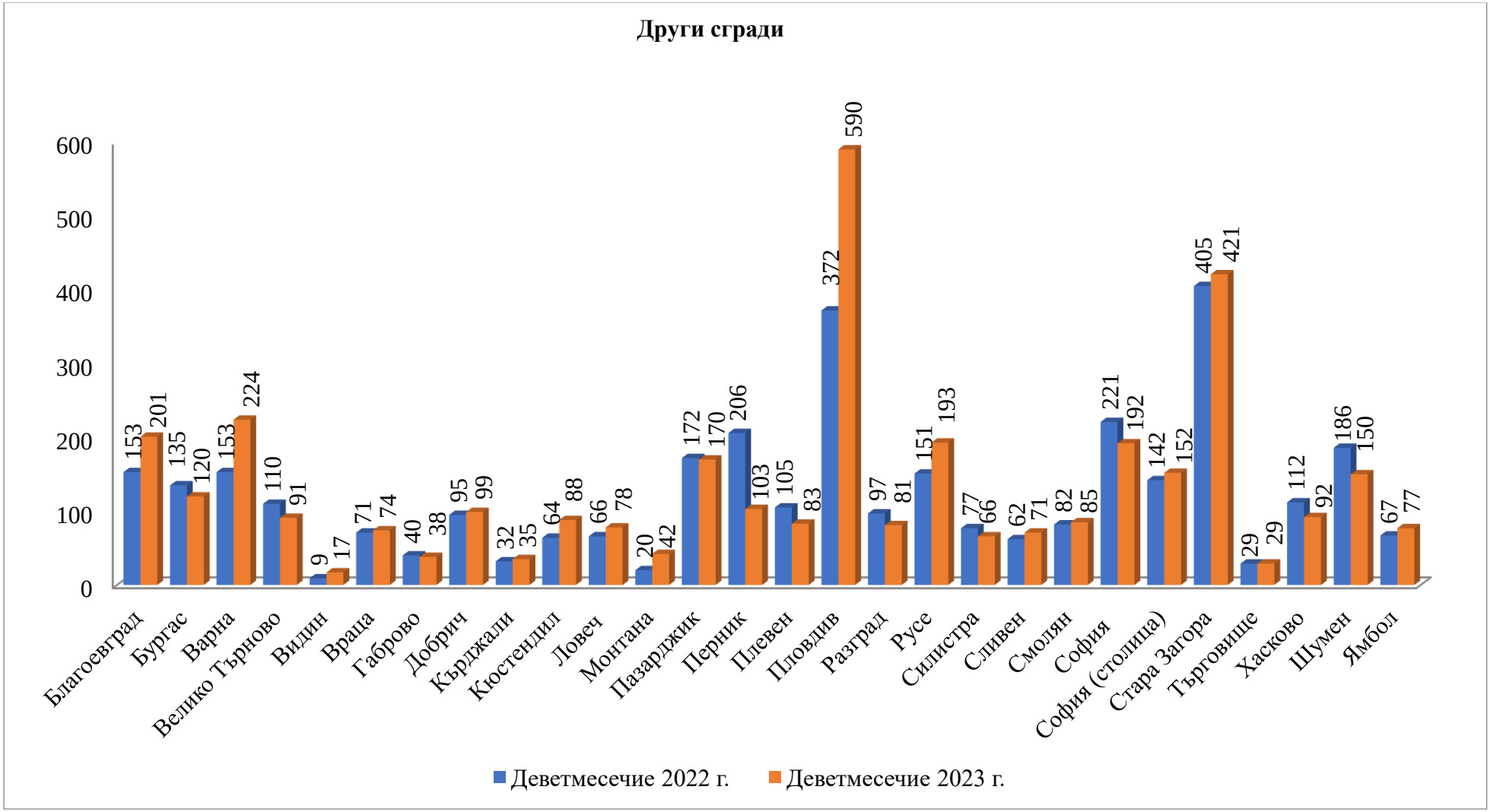
По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови други сгради по области

Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради

Започнато е строителството на 6 118 нови сгради с 3 975 632 кв. м РЗП за *деветмесечието на 2023 г.* Като от тях 4 315 **жилищни сгради** с 22 309 жилища в тях и 2 569 208 кв. м обща разгъната застроена площ (РЗП). Спрямо *деветмесечието на 2022 г.* започнатото строителство на жилищни сгради се увеличава с 2,3%, жилищата в тях намаляват с 5,8%, а РЗП - с 8,1%.

За същия период е започнато строителство на 48 **административни сгради** с 37 122 кв. м РЗП, като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* се регистрира ръст от 45,5% на броя и ръст на РЗП от 66,0%. За *деветмесечието на 2023 г.* е започнато строителство и на 1 755 **други сгради** с 1 369 302 кв. м РЗП, като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* строителството при тях намалява с 4,9%, а РЗП - с 1,5%.

Започнато строителство на нови сгради
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Видове сгради	Деветмесечие 2022 г.		Деветмесечие 2023 г.		Темп на растеж		
					Деветмесечие 2023 г./ Деветмесечие 2022 г.		
	Започнато строителство /брой сгради/	РЗП, м²	Започнато строителство /брой сгради/	РЗП, м²	Започнато строителство		РЗП, м²
					Брой сгради	%	%
Общо сгради	6 094	4 206 233	6 118	3 975 632	24	0,4%	-5,5%
Жилищни сгради	4 216		4 315		99	2,3%	
Жилища	23 682	2 794 240	22 309	2 569 208	-1 373	-5,8%	-8,1%
Административни сгради	33	22 357	48	37 122	15	45,5%	66,0%
Други сгради*	1 845	1 389 636	1 755	1 369 302	-90	-4,9%	-1,5%

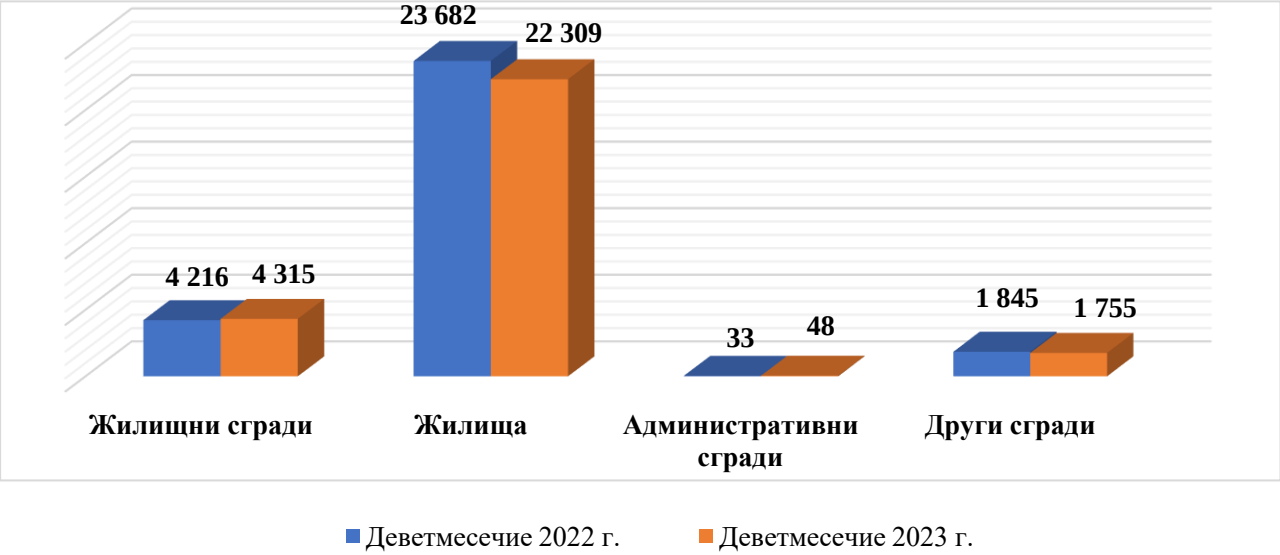
**Други сгради - сгради, които са предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска дейност, здравеопазване, бази за почивка и краткосрочно пребиваване - хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.*

Започнатото строителство на нови сгради за *деветмесечието на 2023 г.* са общо **6 118** бр., с 3 975 632 кв. м РЗП, от които:

- **4 315** жилищни сгради, включващи 22 309 жилища, с 2 569 208 кв. м РЗП
- **48** административни сгради/офиси, с 37 122 кв. м РЗП
- **1 755** други сгради, с 1 369 302 кв. м РЗП

Започнато строителство на нови сгради
Деветмесечие 2022 г. - Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради /брой/
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради /РЗП, м²/
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради по области

Най-активни за *деветмесечието на 2023 г.* при **започнатото строителство на нови сгради** са областите:

Жилищни сгради

София (столица) – 722 жилищни сгради с 8 838 жилища в тях;

Пловдив – 714 жилищни сгради с 2 056 жилища в тях;

Варна – 488 жилищни сгради с 3 574 жилища в тях;

София – 399 жилищни сгради с 591 жилища в тях;

Бургас – 369 жилищни сгради с 2 211 жилища в тях;

Други сгради

Пловдив – 228 сгради;

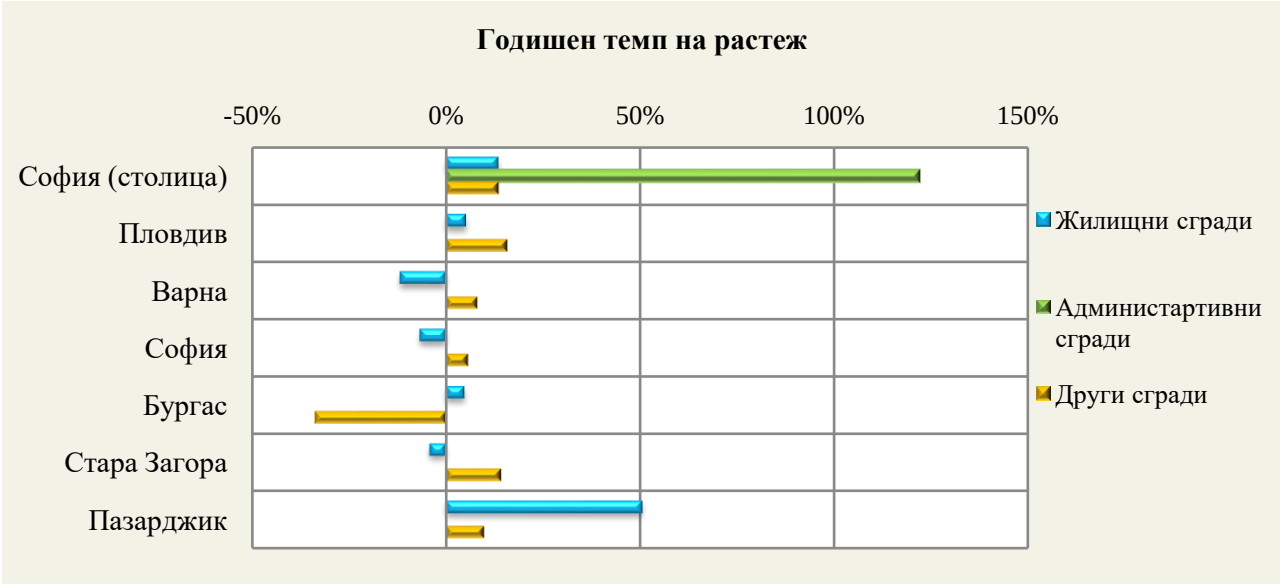
Стара Загора – 226 сгради;

Пазарджик – 158 сгради;

<u>Административни сгради</u>

София (столица) – 20 сгради;

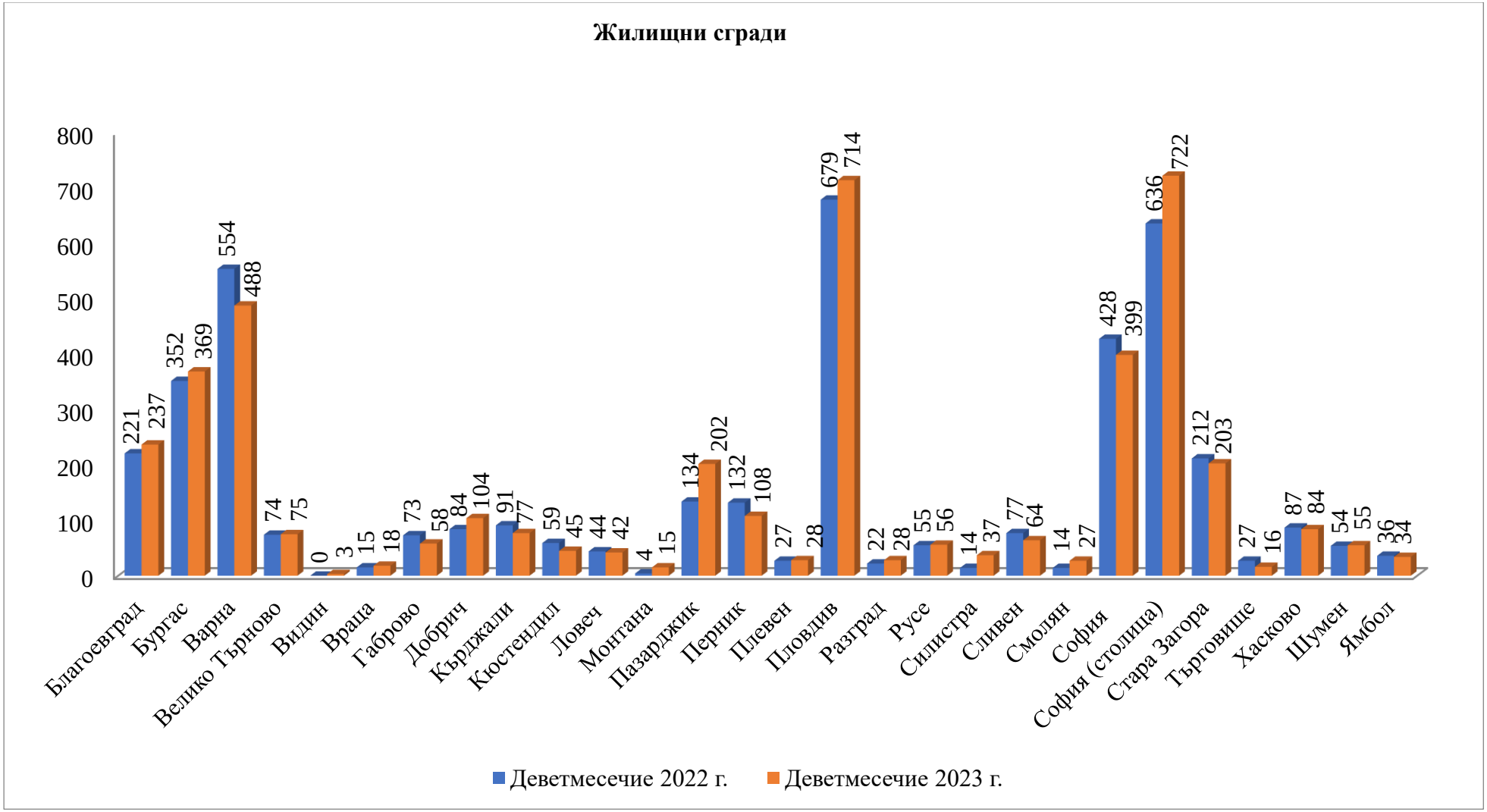
Пловдив – 8 сгради;

Започнато строителство на нови жилищни сгради по области

Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г..

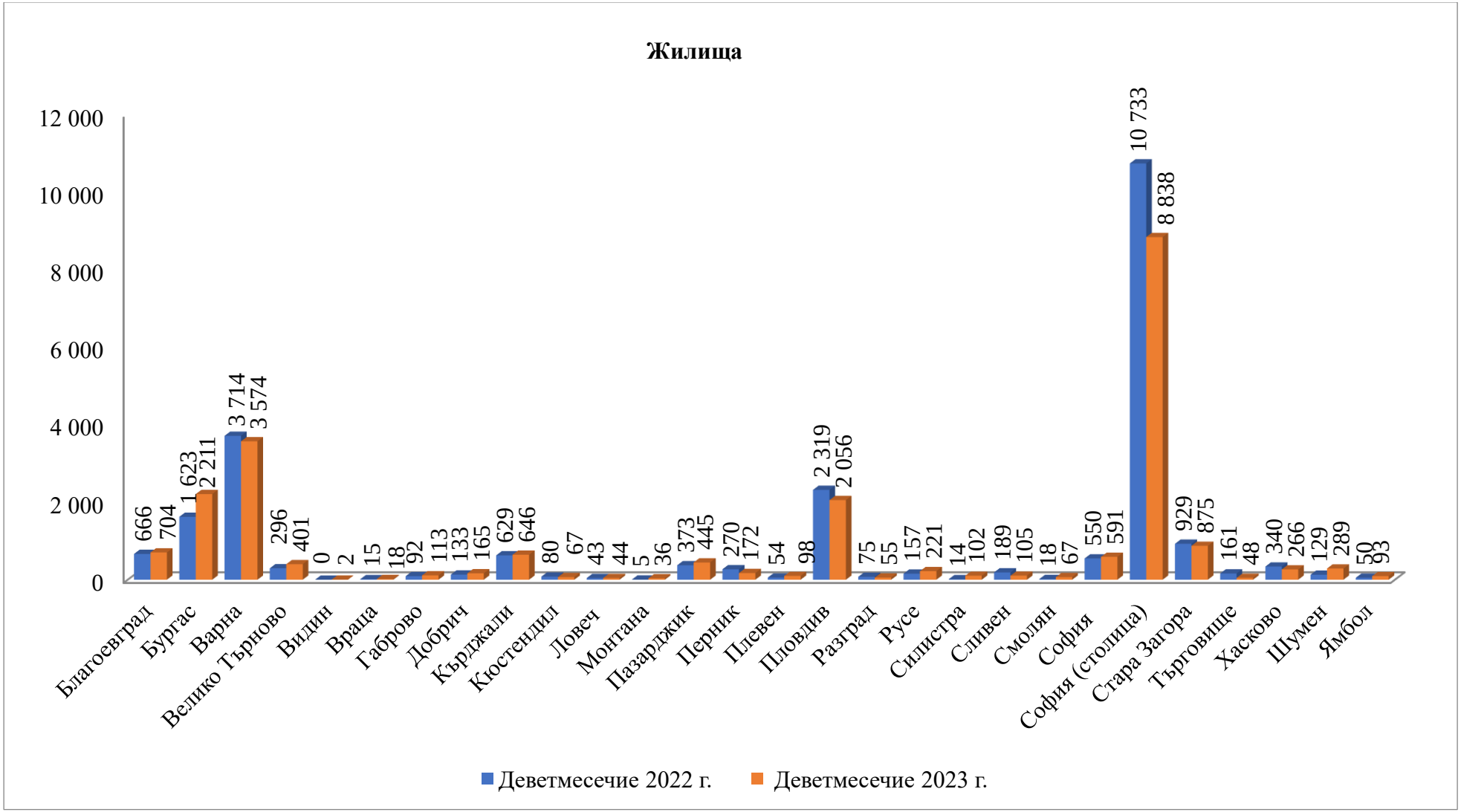
По данни на НСИ

Започнато строителство на нови жилища по области

Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

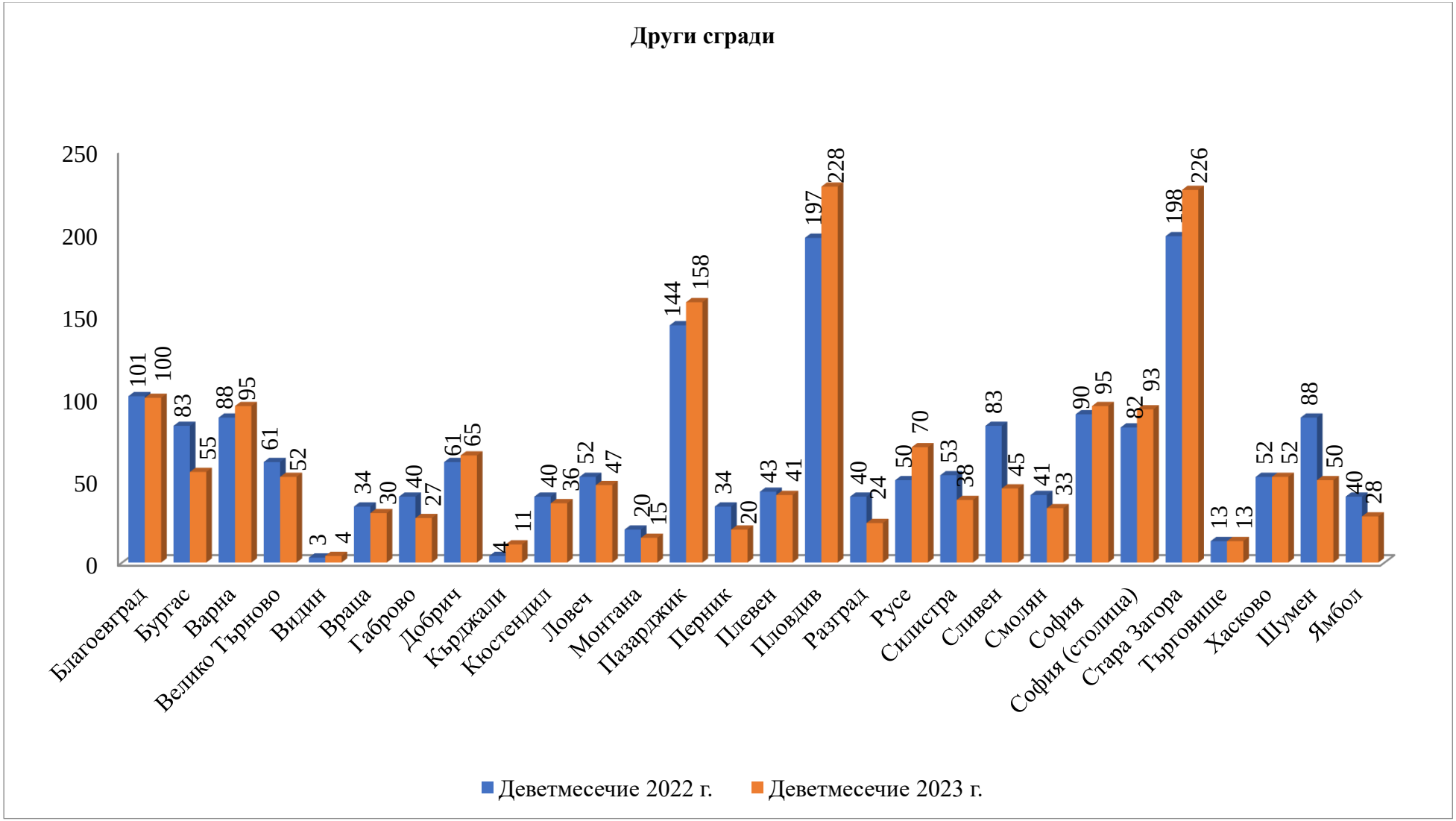
По данни на НСИ

Започнато строителство на нови други сгради по области

Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на сградата

Деветмесечие 2012 г. - Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

Деветмесечие	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Общо	1 720	1 617	1 732	1 631	1 536	1 551	1 602	2 115	2 448	2 677	3 804	3 708
Къщи	1 186	1 121	1 195	1 149	1 080	1 121	1 205	1 570	1 742	1 957	3 000	2 915
Жилищни блокове/ кооперации	276	288	295	228	279	243	245	334	500	461	554	540
Сгради от смесен тип	91	76	90	73	56	57	53	91	98	116	89	94
Общежития	1	5	9	15	3			4	5	5	2	
Вили	163	127	128	159	112	129	96	110	102	135	155	159
Сгради за колективно домакинство	3		15	7	6	1	3	6	1	3	4	

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на конструкцията

Деветмесечие 2012 г. - Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

Деветмесечие	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Общо	1 720	1 617	1 732	1 631	1 536	1 551	1 602	2 115	2 448	2 677	3 804	3 708
Панелни	15	6	7	20	10	14	12	20	10	17	14	10
Стоманобетонни	1 318	1 199	1 289	1 144	1 139	1 171	1 193	1 608	1 915	2 074	2 957	2 803
Тухлени	354	392	390	423	354	338	345	438	468	500	729	788
Други	33	20	46	44	33	28	52	49	55	86	104	107

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища

Въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища за *деветмесечието на 2023 г.* по предварителни данни на НСИ са 3 708 сгради и 14 710 жилища в тях с общо РЗП 1 456 958 кв. м, като жилищната площ, вкл. кухни над 4 кв. м е **1 150 662** кв. м, а спомагателната площ е 306 296 кв. м. Спрямо *деветмесечието на 2022 г.* въведените в

експлоатация новопостроени жилищни сгради намаляват с 2,5%, а жилищата в тях се увеличават с 0,8%, при нарастване на общото РЗП с 0,1%.

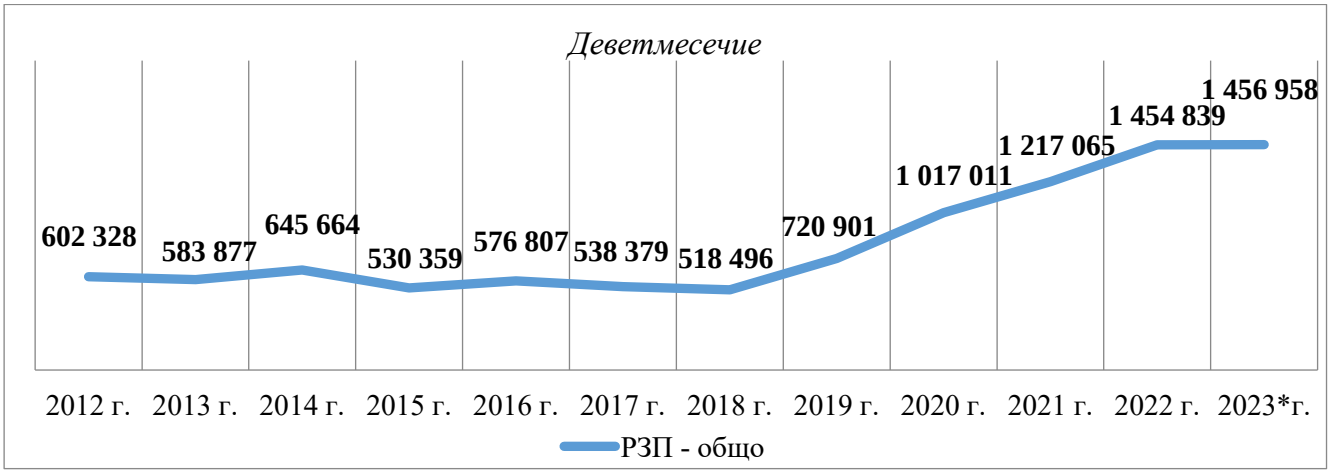
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

	Деветмесечие 2022 г.		Деветмесечие 2023*г.		Темп (%)	
	Сгради	Жилища	Сгради	Жилища	Сгради %	Жилища %
Общо	3 804	14 598	3 708	14 710	-2,5%	0,8%
РЗП - общо	1 454 839		1 456 958		0,1%	

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища /брой/
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища /РЗП - общо/
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация жилищни сгради и жилища по области

Най-голям брой **въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради** за *деветмесечието на 2023 г.* регистрират областите:

Жилищни сгради и жилища

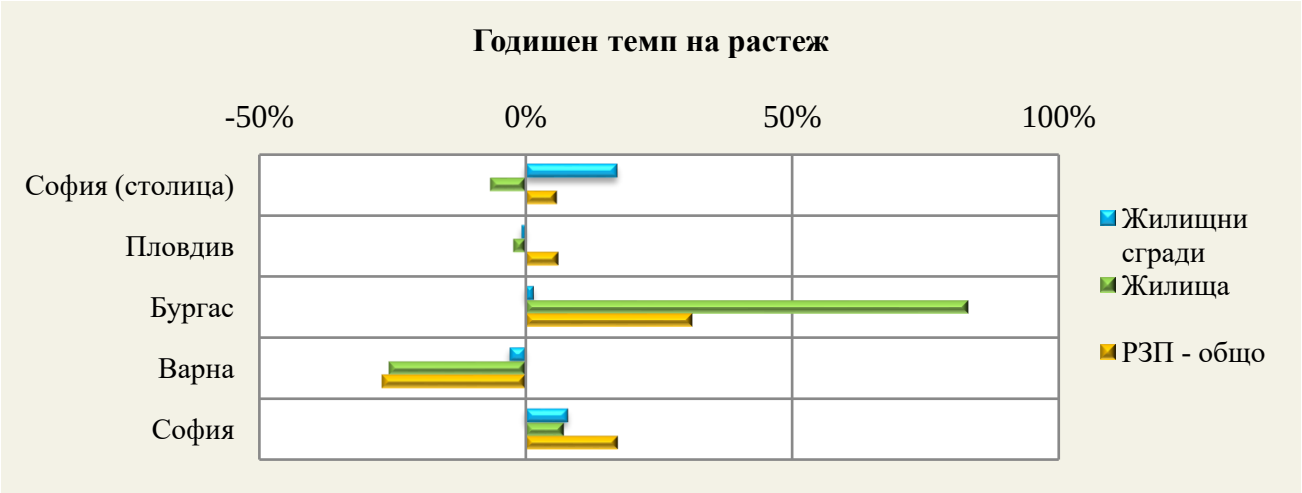
София (столица) – 614 жилищни сгради с 4 011 жилища в тях, РЗП-общо 476 639 кв. м;

Пловдив – 512 жилищни сгради с 1 393 жилища в тях, РЗП-общо 168 813 кв. м;

Бургас – 407 жилищни сгради с 2 950 жилища в тях, РЗП-общо 181 808 кв. м;

Варна – 391 жилищни сгради с 1 957 жилища в тях, РЗП-общо 152 554 кв. м;

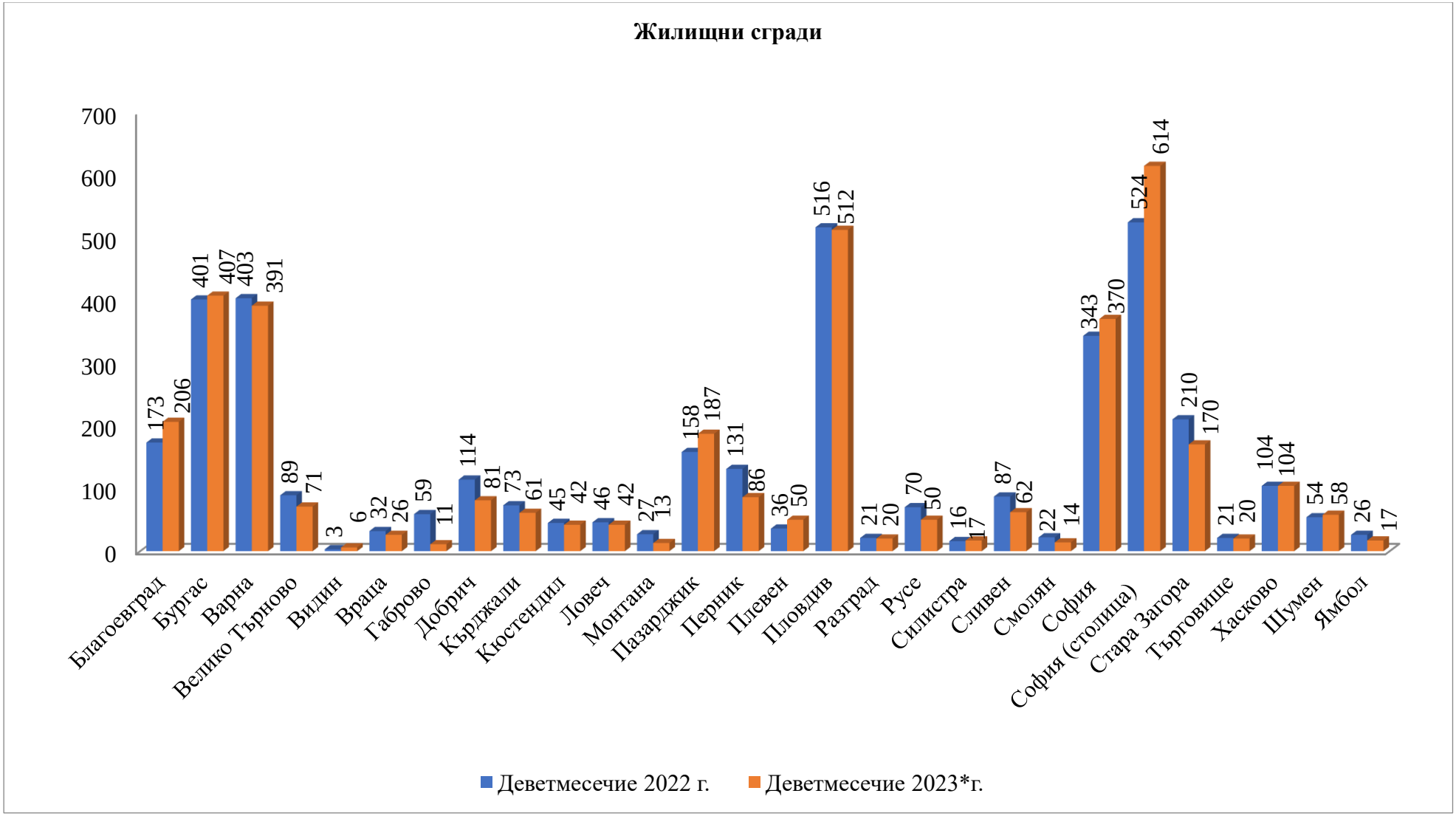
София – 370 жилищни сгради с 446 жилища в тях, РЗП-общо 67 845 кв. м.;

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради по области

Деветмесечие 2022 г. - Деветмесечие 2023*г.

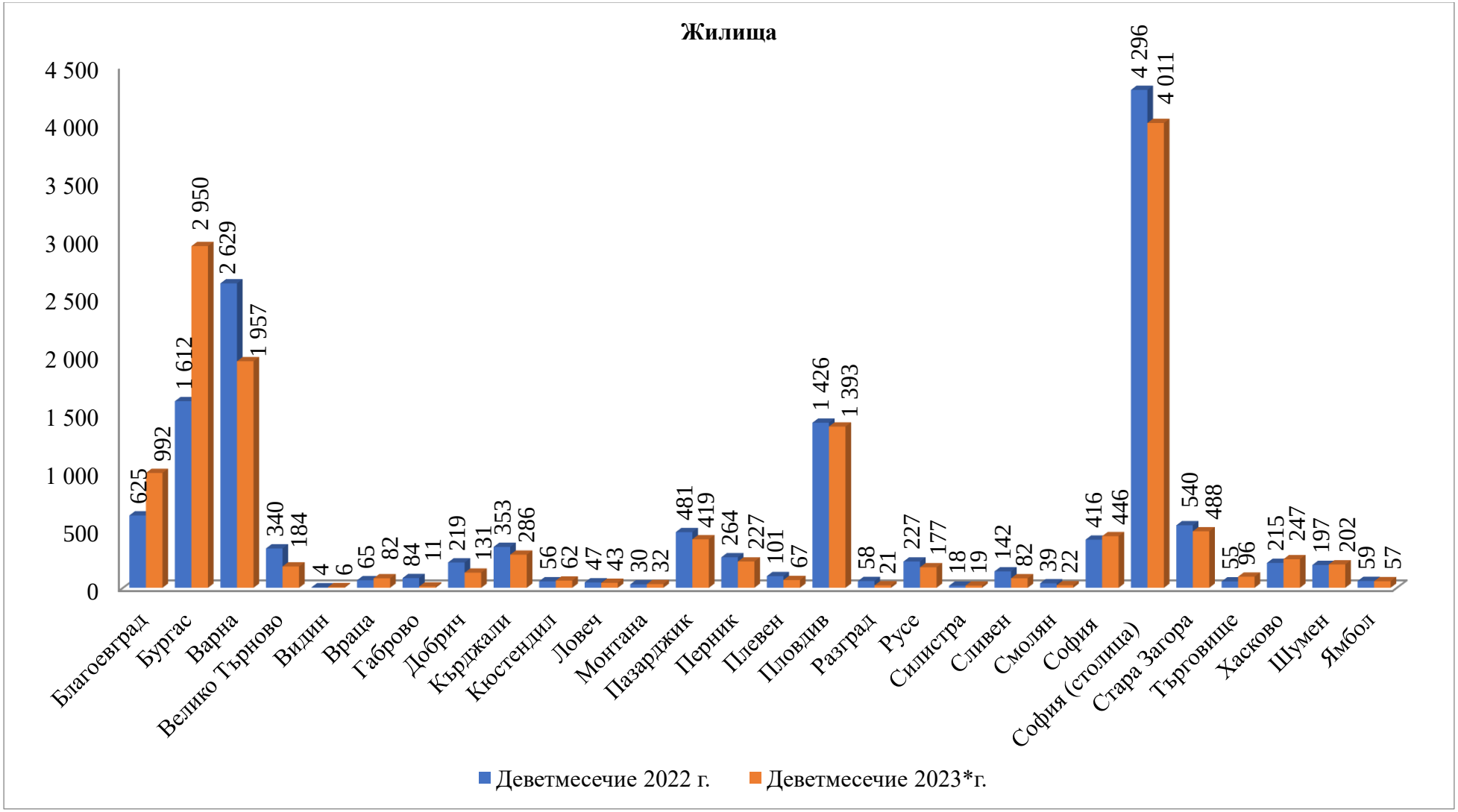
*По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилища по области

Деветмесечие 2022 г. - Деветмесечие 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

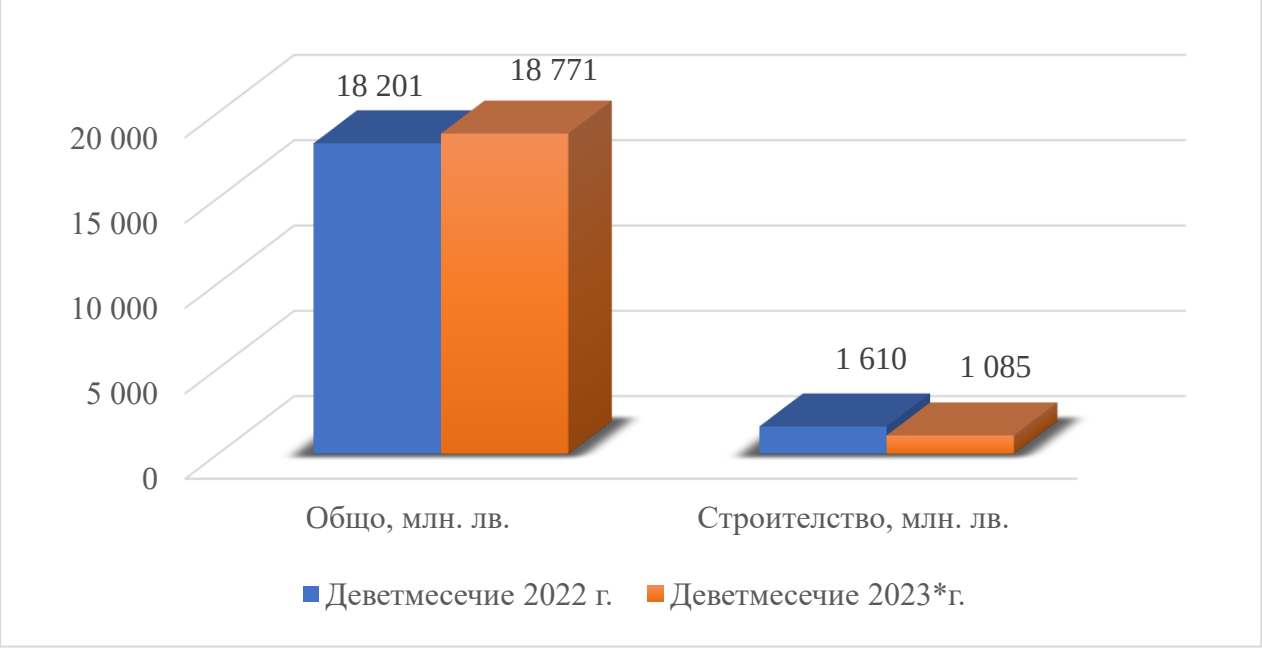
Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) за *деветмесечието на 2023 г.* общо за всички икономически сектори на страната възлизат на 18 771 млн. лв.

За **отрасъл строителство** разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са 1 085 млн. лв., или дял от 5,8% от общо отчетените за разглеждания период.

Предварителните данни показват, че **разходите за придобиване на ДМА** в **отрасъл строителство** за *деветмесечието на 2023 година* намаляват с 32,6% спрямо *деветмесечието на 2022 г.*

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, млн. лв.
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

	Деветмесечие 2022 г.	Деветмесечие 2023*г.	Темп, %
Общо, млн. лв.	18 201	18 771	3,1%
Строителство, млн. лв.	1 610	1 085	-32,6%

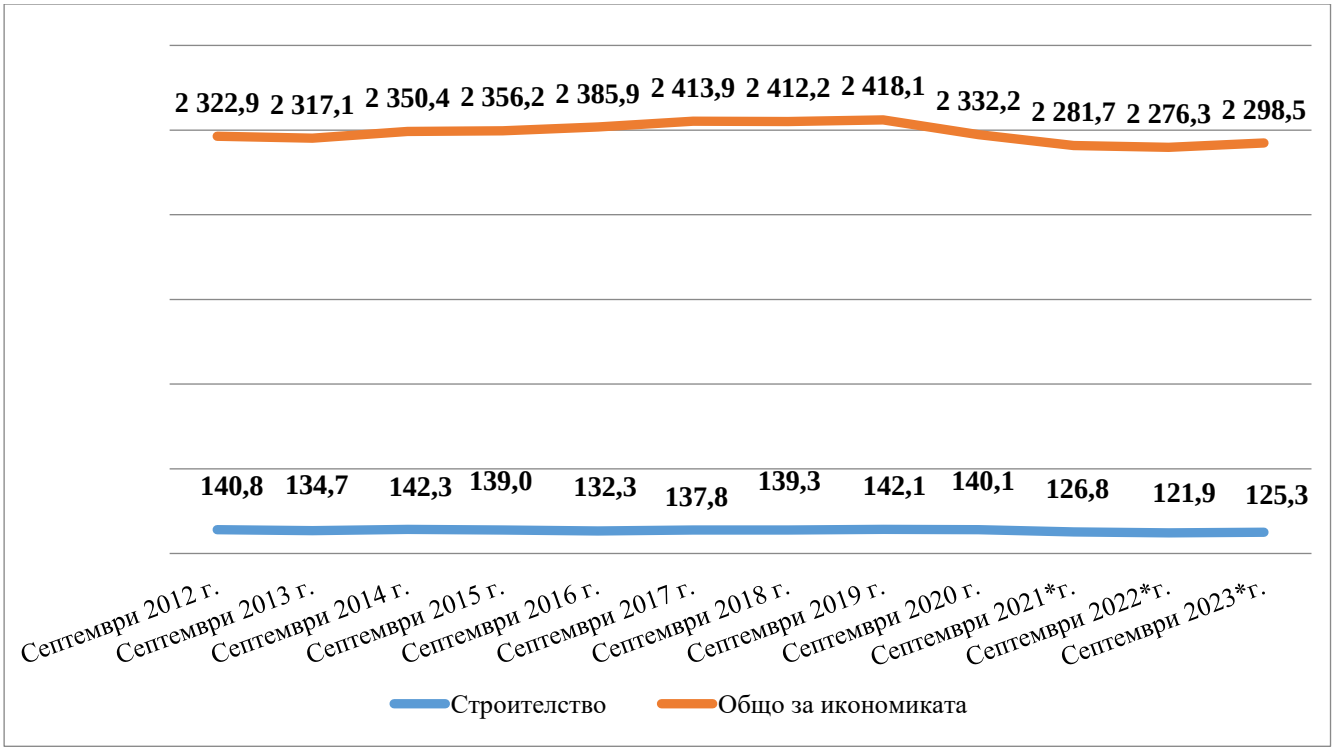
ПАЗАР НА ТРУДА

Наети лица по трудово и служебно правоотношение

Наетите лица по трудово и служебно правоотношение към *края на септември 2023 г.* по предварителни данни на НСИ са 2 298,5 хил. бр. общо за икономиката, като спрямо *края на септември 2022 г.* се увеличават с 22,2 хил. бр., или 1,0%.

За **строителния сектор** наетите лица по трудово и служебно правоотношение към *края на септември 2023 г.* са 125,3 хил. бр., или 5,5% дял от общо наетите за страната. На годишна база данните показват ръст от 3,4 хил. бр., или 2,8%.

Наети лица по трудово и служебно правоотношение
Септември 2012 г. – Септември 2023*г. /списъчен брой в края на месеца/ *По предварителни данни на НСИ

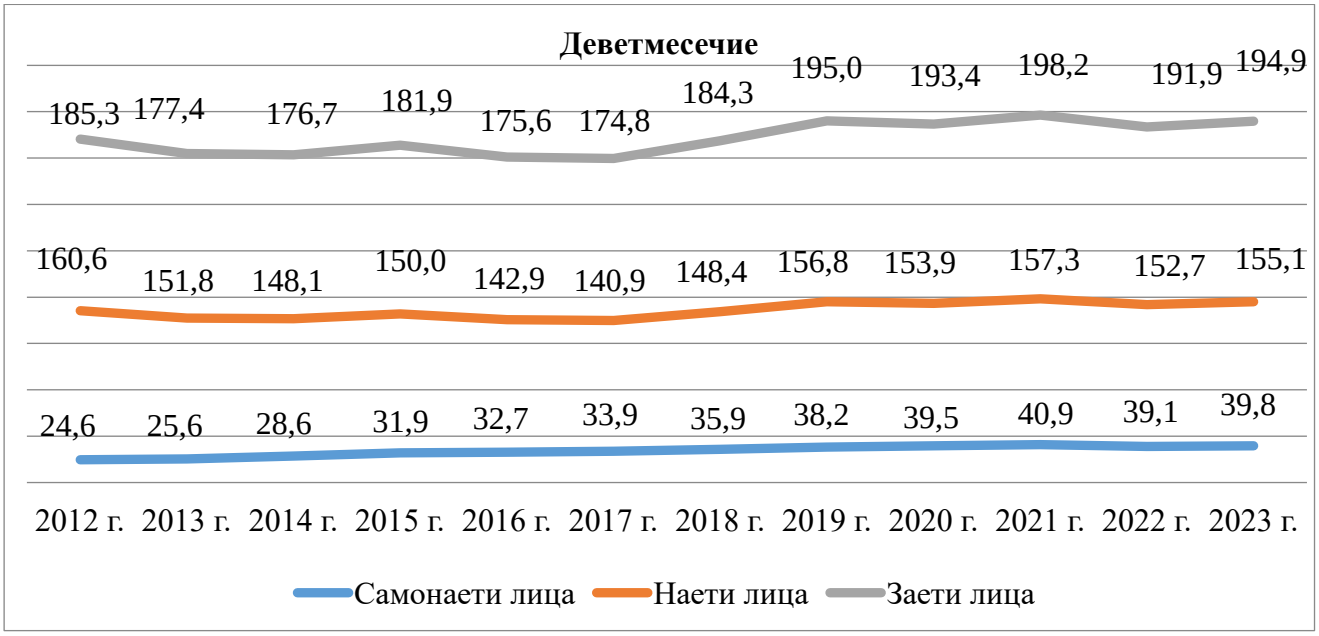
Заети, наети и самонаети лица

Заетите лица в икономиката за *деветмесечието на 2023 г.* са 3 511,6 хил. бр., като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* заетостта се увеличава с 0,9%.

Заетите в **отрасъл строителство** за *деветмесечието на 2023 г.*:

- **Заетите лица** са 194,9 хил. бр., ръст от 1,6% на годишна база;
- **Наетите лица** са 155,1 хил. бр., ръст от 1,6% на годишна база;
- **Самонаетите лица** са 39,8 хил. бр., ръст от 1,8% на годишна база;

Заети, наети и самонаети лица – строителство, хил. бр.
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

Заети лица *- включват наетите и самонаетите лица, ангажирани в дадена производствена дейност, попадаща в производствените граници на системата.*

Наети лица *- лицата, работещи за дадена институционална единица резидент и получавайки възнаграждение за вложения труд. В наетите лица се включват наетите работещи по трудов, граждански или работещи без договор.*

Самонаети лица *- лицата, които са еднолични собственици или съсобственици на некорпорирани предприятия, в които те работят.*

Безработни лица – общо и в строителството

За *деветмесечието на 2023 г.* **безработните лица** общо за страната са 133,6 хил., като се увеличават с 2,5 хил. или с 1,9%, спрямо *същия период на 2022 г.*

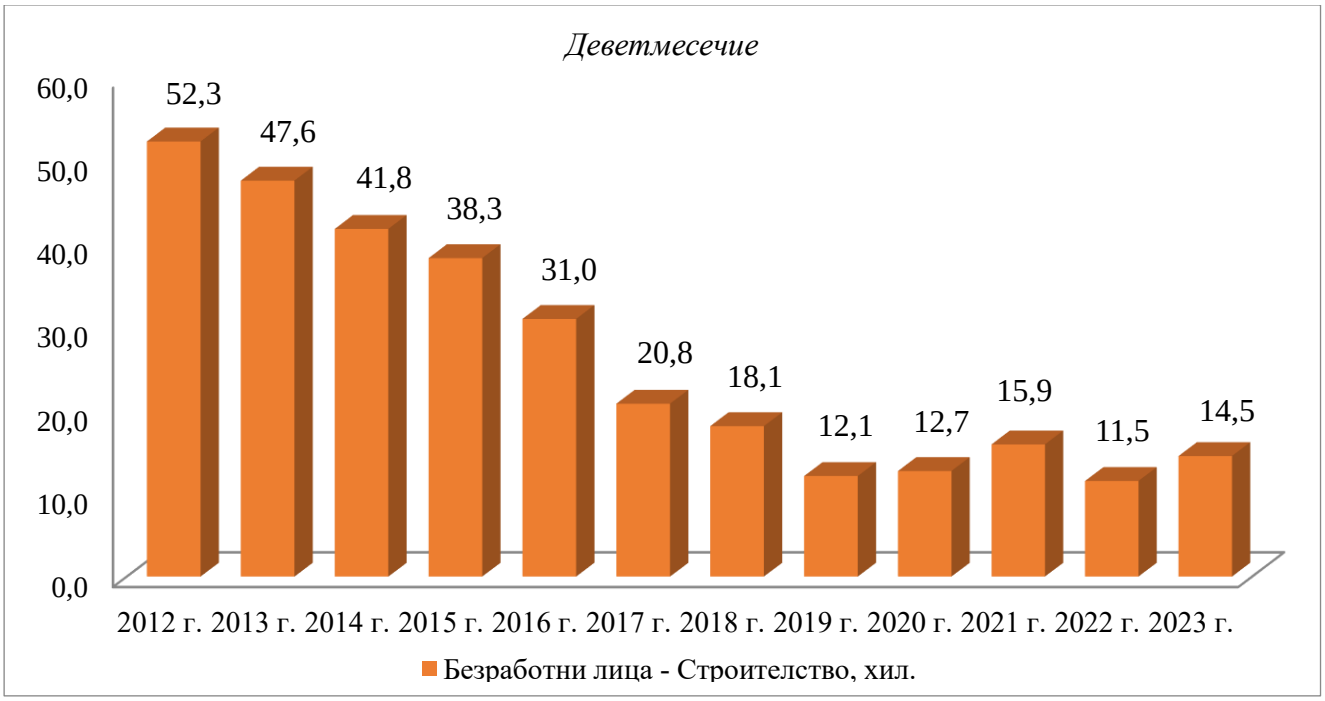
Безработните в **отрасъл строителство** за *деветмесечието на 2023 г.* са 14,5 хил., или 10,9% от общо регистрираните безработни. Спрямо *деветмесечието на 2022 г.* данните показват, че безработните лица в сектор строителство се увеличават с 3,0 хил. или с 26,1%.

Безработни лица – общо и в строителството
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г. По данни на НСИ

	Деветмесечие 2022 г.	Деветмесечие 2023 г.	Деветмесечие 2023 г./ Деветмесечие 2022 г.
	хил. бр.	хил. бр.	%
Безработни лица – общо	131,1	133,6	1,9%
Безработни лица - строителство	11,5	14,5	26,1%

Безработни лица в строителството
Деветмесечие 2012 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на НСИ

Средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение

Общо за икономиката:

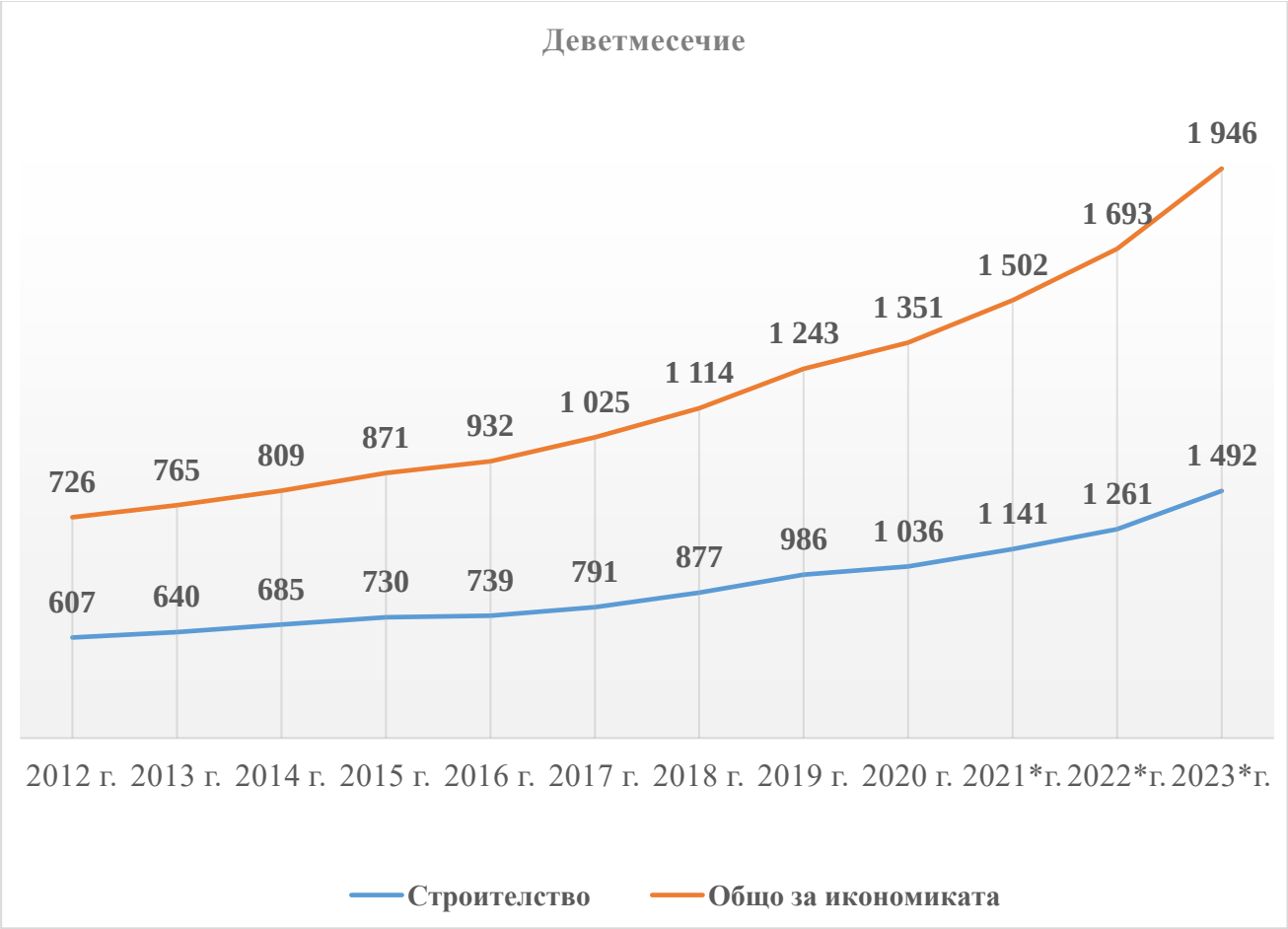
Средната месечна работна заплата по предварителни данни на НСИ за *деветмесечието на 2023 г.* е 1 946 лв., спрямо *деветмесечието на 2022 г.* се увеличава с 253 лв., или 14,9%.

За сектор строителство:

Средната месечна работна заплата по предварителни данни на НСИ за *деветмесечието на 2023 г.* е 1 492 лв., спрямо *деветмесечието на 2022 г.* се увеличава с 231 лв., или 18,3%.

	Средна месечна работна заплата		Темп, %
	Деветмесечие 2022*г.	Деветмесечие 2023*г.	Деветмесечие 2023*г./ Деветмесечие 2022*г.
Общо за икономиката, лв.	1 693	1 946	14,9%
Строителство, лв.	1 261	1 492	18,3%

Средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение
Деветмесечие 2012 г. - Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България

ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ

(януари - септември 2023 г.), млн. €

По предварителни данни на БНБ / към 19.12.2023 г. Данните за периода януари – септември 2023 г. са ревизирани. С отчета за ноември 2023 г. ще бъдат направени ревизии на данните за октомври 2023 г. Данните за 2022 г. и 2023 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие. Данните са съставени съгласно *принципа на първоначалната посока на инвестицията*, при спазване на методологическите изисквания на 6-тото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ на МВФ.

Източници: *Предприятия с чуждестранно участие, банки, нотариуси, НСИ, Централен депозитар, Агенция за приватизация и следприватизационен контрол. Положителният знак показва увеличение на активите и пасивите, а отрицателният – намалението им.*

По предварителни данни на БНБ **преките инвестиции в страната** за *деветмесечието на 2023 г.* възлизат на 3 199,3 млн. евро, като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* се увеличават с 1 060,7 млн. евро (49,6%).

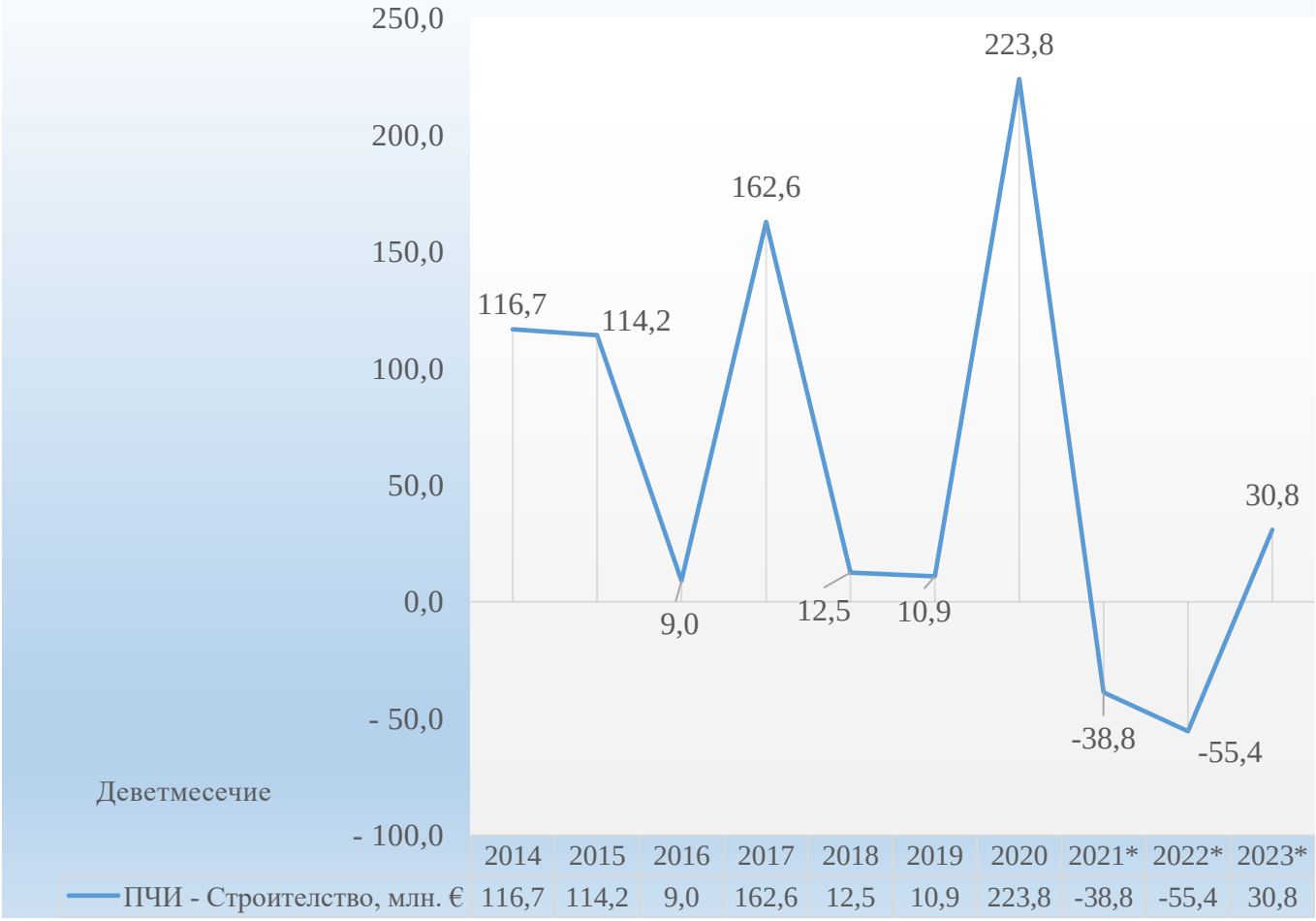
В отрасъл строителство

Преките инвестиции за *деветмесечието на 2023 г.* **в отрасъл строителство** възлизат на 30,8 млн. евро, като спрямо *деветмесечието на 2022 г.* се увеличават с 86,2 млн. евро (155,6%).

Преки чуждестранни инвестиции в България – общо и в строителството, млн. €
Деветмесечие 2022* г. – Деветмесечие 2023* г. *По предварителни данни на БНБ/ към 19.12.2023 г.

	Деветмесечие 2022* г.	Деветмесечие 2023* г.	Темп Деветмесечие 2023* г./ Деветмесечие 2022* г.
ОБЩО, млн. €	2 138,6	3 199,3	49,6%
Строителство, млн. €	-55,4	30,8	155,6%

Поток на преките чуждестранни инвестиции в България – строителство, млн. €
Деветмесечие 2014 г. – Деветмесечие 2023*г. *По предварителни данни на БНБ/ към 19.12.2023 г.

СЕКТОР СТРОИТЕЛСТВО

Обявени обществени поръчки

Обявени обществени поръчки по вид строителство

Обявените обществени поръчки в сектор строителство за *деветмесечието на 2023 г.* възлизат на 3 717 бр. с обявена прогнозна стойност 10 886,3 млн. лв. Тенденцията спрямо *деветмесечието на 2022 г.* е ръст на обявените поръчки от 13,8% и ръст на стойността от 8,0%.

Тенденция при обявените обществени поръчки в сектор строителство за *деветмесечието на 2023 г.* спрямо *същия период на предходната година*, по вид строителство:

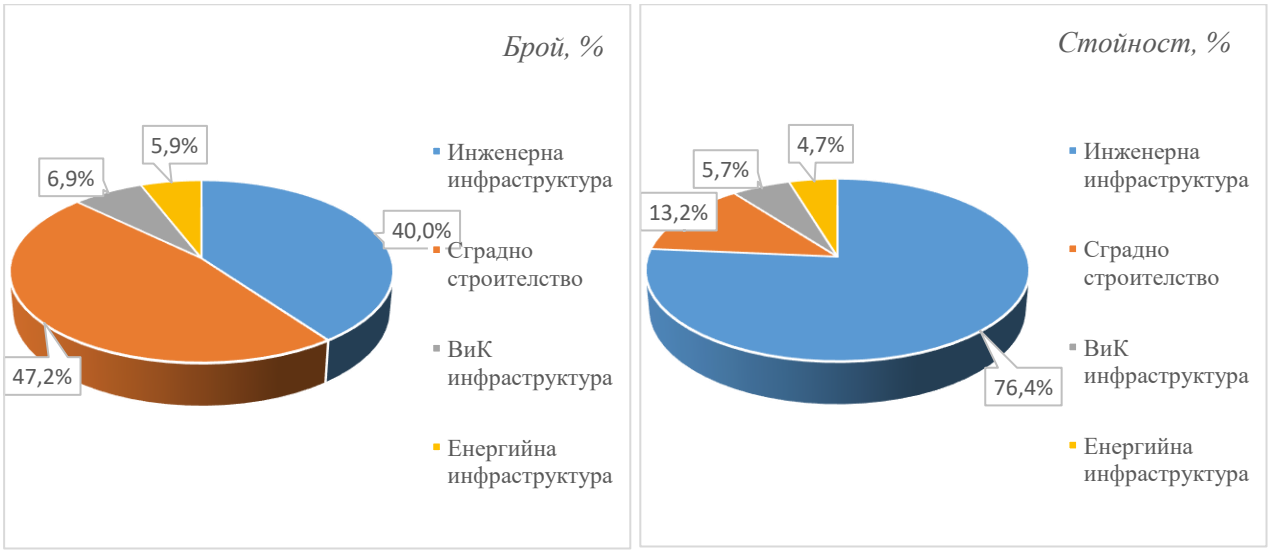
Инженерна инфраструктура – *1 487 обявени обществени поръчки, на стойност 8 321,9 млн. лв. – ръст от 14,6% на бр. и ръст от 13,1% на стойността;*

ВиК инфраструктура – *255 обявени обществени поръчки, на стойност 619,4 млн. лв. – спад от 20,3% на бр. и спад от 10,7% на стойността;*

Сградно строителство – *1 754 обявени обществени поръчки, на стойност 1 435 млн. лв. – ръст от 15,3% на бр. и ръст от 10,0% на стойността;*

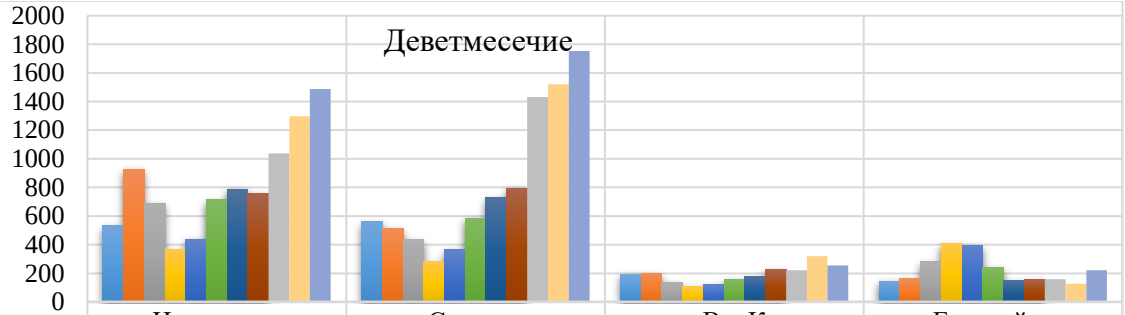
Енергийна инфраструктура – *221 обявени обществени поръчки, на стойност 510 млн. лв. – ръст от 72,7% на бр. и спад от 29,1% на стойността;*

Дял от общо обявените обществени поръчки по вид строителство.
***Деветмесечие* 2023 г.**

Обявени обществени поръчки в сектор строителство по вид строителство, бр.
***Деветмесечие* 2013 г. – *Деветмесечие* 2023 г.**

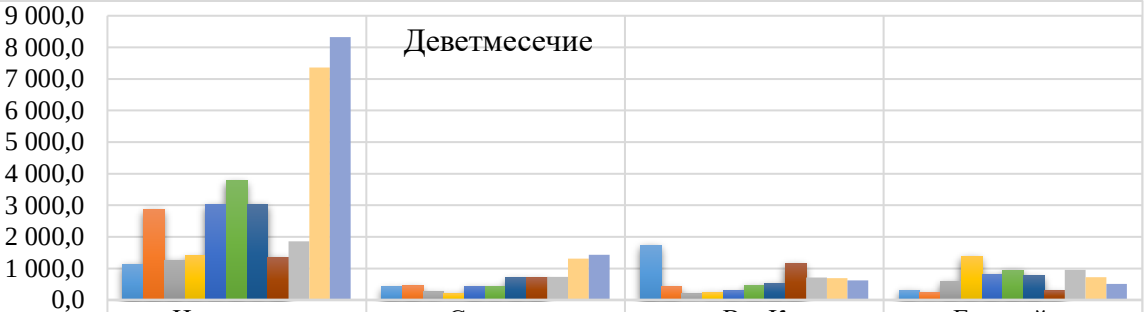
По данни на АОП

	Инженерна инфраструктура	Сградно строителство	В и К инфраструктура	Енергийна инфраструктура
2013	534	560	194	144
2014	926	515	197	161
2015	686	434	136	279
2016	365	281	107	407
2017	437	364	120	393
2018	714	586	154	239
2019	787	729	177	149
2020	757	796	225	155
2021	1 037	1 431	221	159
2022	1 298	1 521	320	128
2023	1 487	1 754	255	221

Обявени обществени поръчки в сектор строителство по вид строителство, млн. лв.
***Деветмесечие* 2013 г. – *Деветмесечие* 2023 г.**

По данни на АОП

	Инженерна инфраструктура	Сградно строителство	В и К инфраструктура	Енергийна инфраструктура
2013	1 130,0	421,4	1 738,7	310,5
2014	2 870,3	444,8	425,7	246,1
2015	1 257,9	263,0	204,4	598,5
2016	1 403,6	210,0	244,6	1 388,4
2017	3 038,9	438,3	299,7	812,2
2018	3 772,2	435,1	474,2	943,4
2019	3 031,0	709,4	529,7	770,4
2020	1 356,2	704,4	1 163,7	299,2
2021	1 860,5	731,5	713,6	955,6
2022	7 359,2	1 304,8	693,4	719,7
2023	8 321,9	1 435,0	619,4	510,0

Обявени обществени поръчки по възложители

За *деветмесечието на 2023 г.* обявените обществени поръчки в сектор строителство по вид възложител са както следва:

- **Общини** – обявени 2 672 бр., или 71,9% от общо обявените поръчки, като тенденцията е ръст от 17,1% спрямо *деветмесечието на 2022 г.*
- **Комунален и обществен сектор** – обявени 160 бр., или 4,3% от общо обявените поръчки, като на годишна база за разглеждания период регистрират ръст от 36,8%.
- **Болници и учебни заведения –** обявени 398 бр., или 10,7% от общо обявените поръчки, като спрямо *същия период на 2022 г.* се наблюдава спад от 11,2%.
- **Министерства и агенции** – обявени 481 бр. или 12,9% от общо обявените обществени поръчки. Тенденцията на годишна база при обявените поръчки е ръст от 17,9%.
- **Други** – обявени 6 бр., или 0,2% от общо обявените поръчки, наблюдава се спад от 53,8% спрямо *деветмесечието на 2022 г.*

Обявени обществени поръчки по процедури на договаряне

Деветмесечие 2023 г.

Открита процедура
***461** обявени поръчки*

Пряко договаряне
***104** обявени поръчки*

Договаряне без предварително обявление
***46** обявени поръчки*

Ограничена процедура
***3** обявени поръчки*

Публично състезание
***1 511** обявени поръчки*

Договаряне без предварителна покана за участие
***3** обявени поръчки*

Договаряне с предварителна покана за участие
***31** обявени поръчки*

Събиране на оферти с обява
***1 521** обявени поръчки*

Покана до определени лица
***36** обявени поръчки*

Квалификационна система
***1** обявена поръчка*

Деветмесечие 2023 г.

Обявени обществени поръчки – критерии за възлагане

Деветмесечие 2023 г.

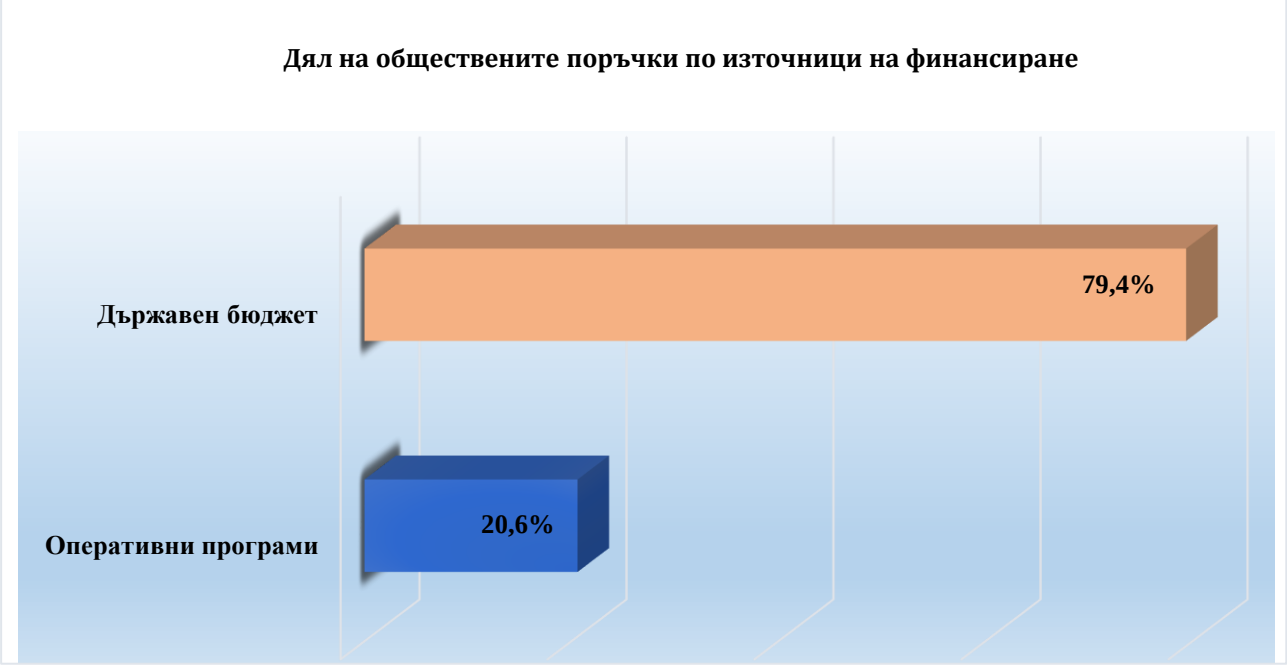

Обявени обществени поръчки – източници на финансиране

Деветмесечие 2023 г.

- **Държавен бюджет** – 2 953 бр.
- Механизъм за свързване на Европа – 2 бр.
- Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 – 105 бр.
- Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 – 1 бр.
- Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 – 281 бр.
- Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020 – 22 бр.
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” – 1 бр.
- Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 – 6 бр.
- Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 – 4 бр.
- Оперативна програма „Транспортна свързаност“ 2021 – 2027 – 2 бр.
- Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 – 87 бр.
- INTERREG V-A Гърция – България 2014 – 2020 – 2 бр.
- INTERREG V-A Румъния – България 2014 – 2020 – 5 бр.
- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда – 9 бр.
- Проект „Красива България“ – 42 бр.

- Програма за морско дело и рибарство 2014 – 2020 - 18 бр.
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 – 10 бр.
- Норвежки финансов механизъм 2014 – 2021 – 22 бр.
- Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 – 4 бр.
- Фонд „Социална закрила“ – 3 бр.
- Оперативна програма „Добро управление“ – 2 бр.
- Фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020 – 3 бр.
- Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България – 130 бр.
- Програма на УНИЦЕФ за България 2023 – 2027 – 1 бр.
- Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ 2023 – 1 бр.
- Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 и Оперативна програма „Транспортна свързаност“ 2021 – 2027 – 1 бр.

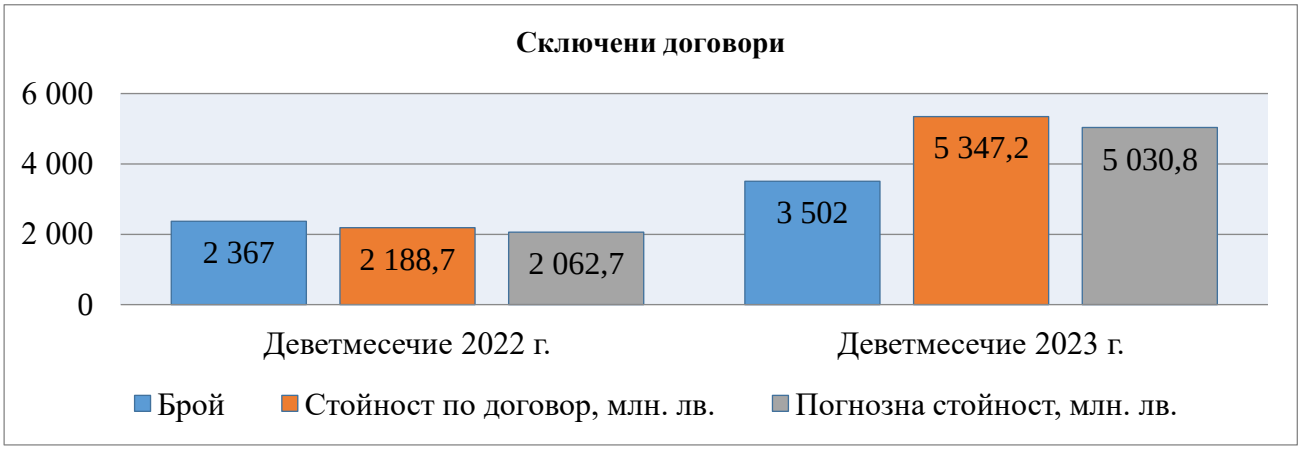
Сключени договори в сектор строителство

По данни на Агенцията за обществени поръчки (АОП) за *деветмесечието на 2023 г.* са сключени 3 502 договора в сектор строителство на обща стойност 5 347,2 млн. лв., което е с 316,4 млн. лв. повече при обявена прогнозна стойност от 5 030,8 млн. лв.

В сравнение с *деветмесечието на 2022 г.* броят им се увеличава с 48,0% (1 135 бр.), а стойността по договорите се увеличава с 144,3% (3 158,5 млн. лв.).

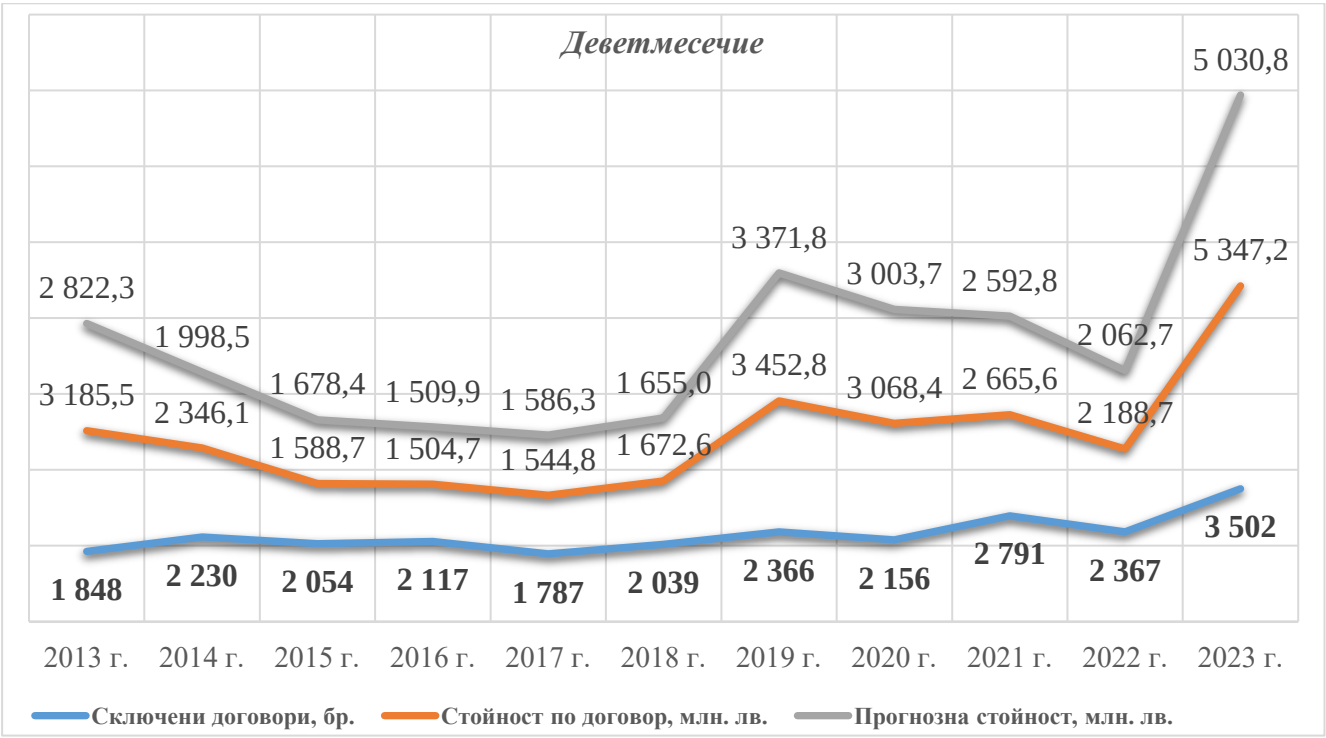
Сключени договори в сектор строителство
***Деветмесечие* 2022 г. – *Деветмесечие* 2023 г.**

По данни на АОП

Сключени договори в сектор строителство
***Деветмесечие* 2013 г. – *Деветмесечие* 2023 г.**

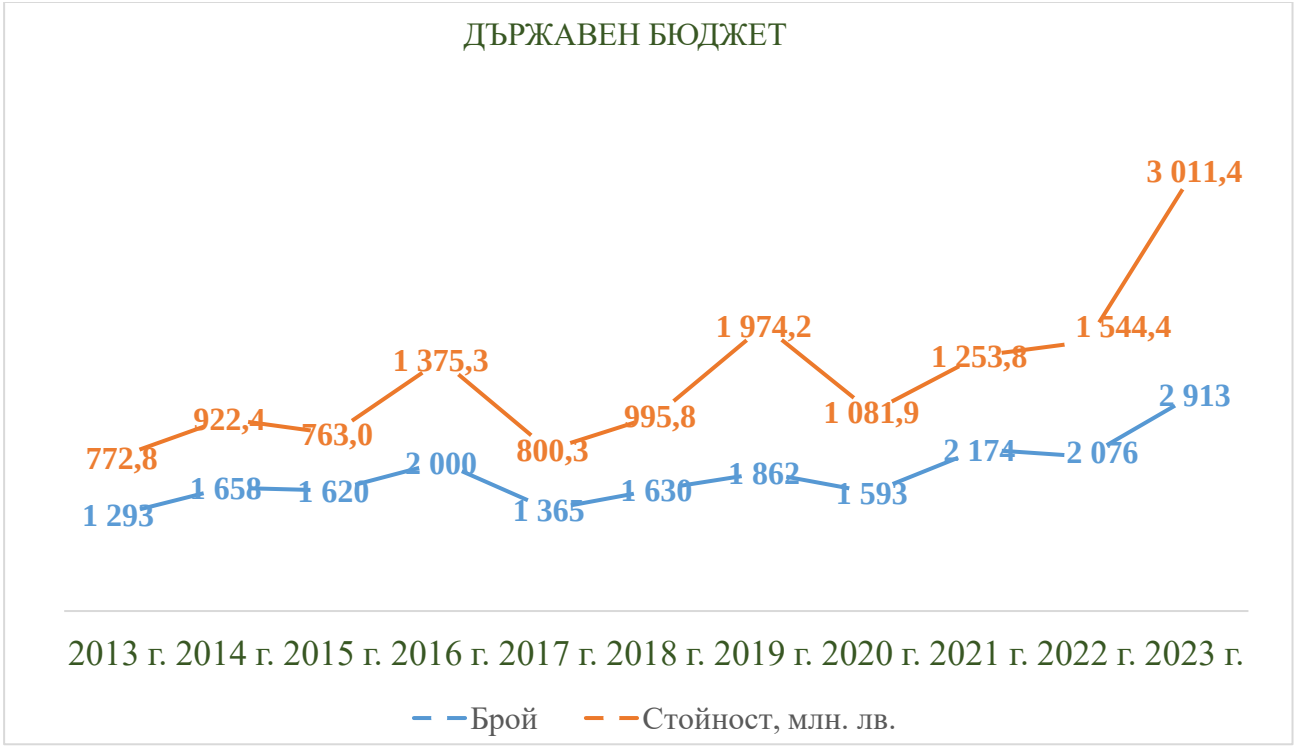
По данни на АОП

Сключени договори в сектор строителство – източници на финансиране

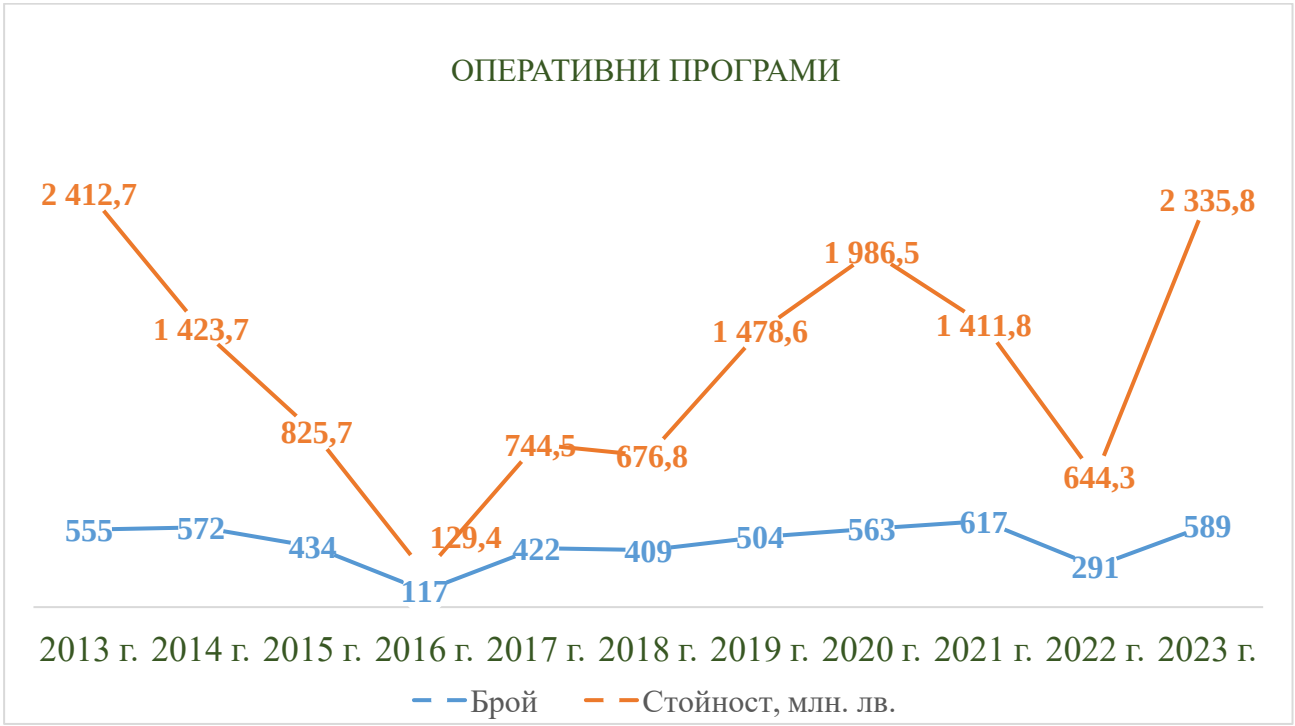
Сключени договори в сектор строителство, финансирани от държавния бюджет
Деветмесечие 2013 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на АОП

Сключени договори в сектор строителство, финансирани по оперативни програми
Деветмесечие 2013 г. – Деветмесечие 2023 г.

По данни на АОП

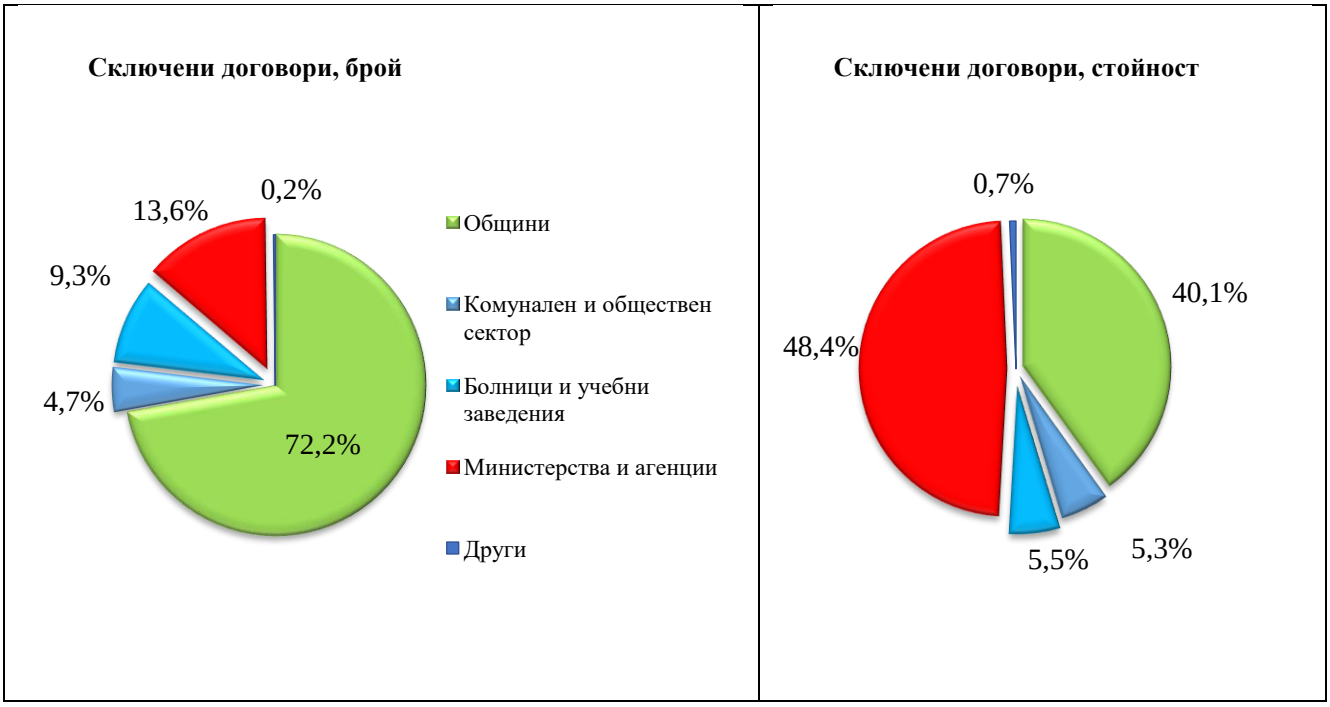

Сключени договори в сектор строителство по тип възложители

Сключени договори в сектор строителство - възложители
***Деветмесечие* 2022 г. - *Деветмесечие* 2023 г.**

ВЪЗЛОЖИТЕЛ	Деветмесечие			
	2022 г.		2023 г.	
	Брой	Стойност, млн. лв.	Брой	Стойност, млн. лв.
Общини	1 647	1 084,4	2 527	2 141,2
Комунален и обществен сектор	131	236,0	164	282,4
Болници и учебни заведения	268	71,0	327	295,9
Министерства и агенции	318	795,7	477	2 590,0
Други	3	1,6	7	37,7

Дял на сключените договори по тип възложители Деветмесечие 2023 г.

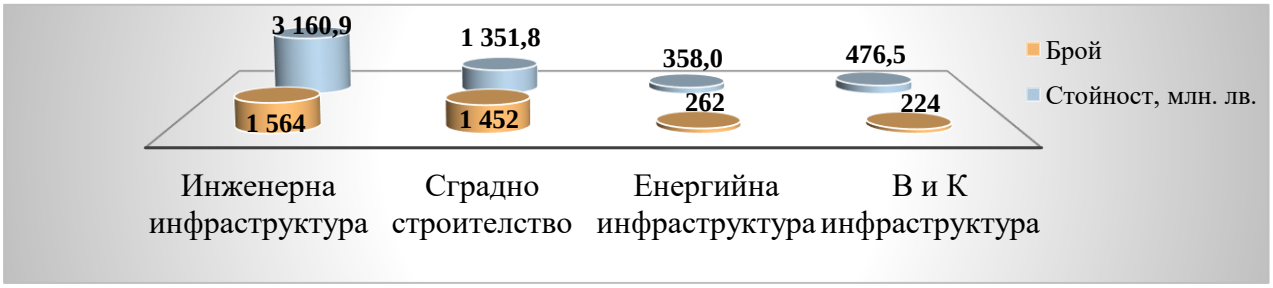

Сключени договори в сектор строителство по вид строителство

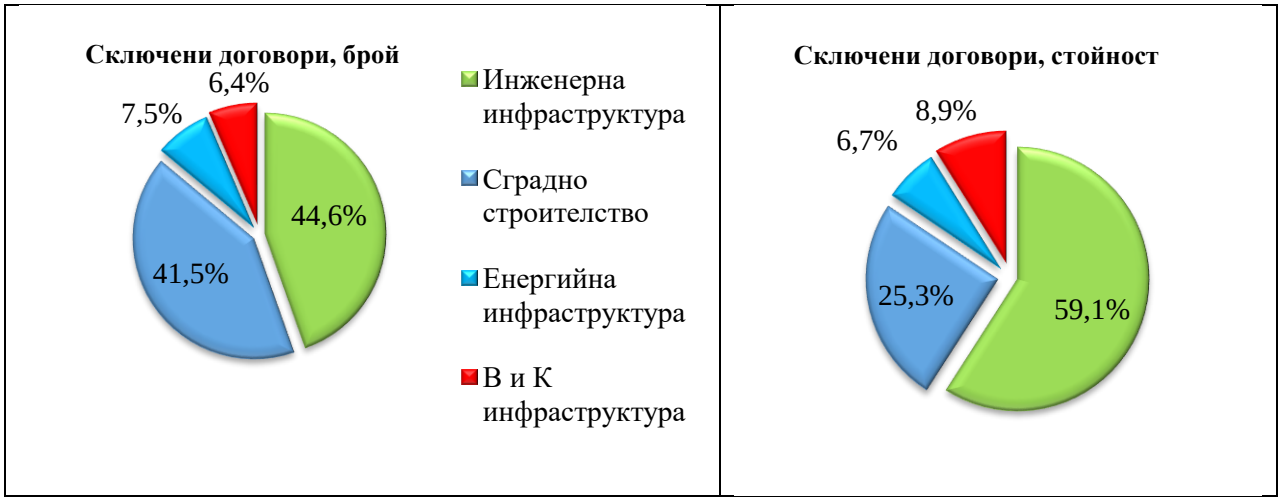
Сключени договори по вид строителство
***Деветмесечие* 2023 г.**

- **Инженерна инфраструктура** – 1 564 бр. или 44,6% от общо сключените договори, на стойност 3 160,9 млн. лв. или 59,1% от общата стойност.
- **Сградно строителство –** 1 452 бр. или 41,5% от общо сключените договори, на стойност 1 351,8 млн. лв. или 25,3% от общата стойност.
- **Енергийна инфраструктура –** 262 бр. или 7,5% от общо сключените договори, на стойност 358,0 млн. лв. или 6,7% от общата стойност.
- **В и К инфраструктура –** 224 бр. или 6,4% от общо сключените договори, на стойност 476,5 млн. лв. или 8,9% от общата стойност.

Сключени договори по вид строителство за Деветмесечие 2023 г.

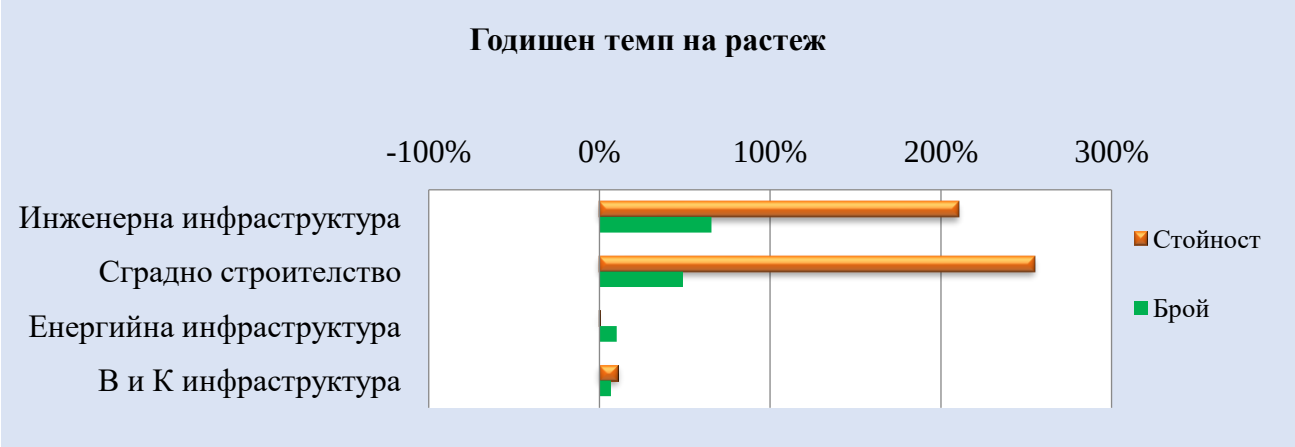
Дял на сключените договори по вид строителство Деветмесечие 2023 г.

Данните показват, че най-много договори и с най-голяма стойност са сключени в ***Инженерната инфраструктура***, като дял от общо сключените договори в сектора.

Годишен темп на сключените договори по вид строителство
***Деветмесечие* 2022 г. - *Деветмесечие* 2023 г.**

- **Инженерна инфраструктура** – регистрира ръст на броя сключени договори с 65,7% и ръст на стойността с 210,4%;
- **Сградно строителство** – регистрира ръст на броя сключени договори с 48,9% и ръст на стойността с 254,9%;
- **Енергийна инфраструктура** – регистрира ръст на броя сключени договори с 10,1% и спад на стойността с 0,4%;
- **В и К инфраструктура** – ръст на броя сключени договори с 6,7% и ръст на стойността с 10,8%.

Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми

Общият брой на сключените договори за *деветмесечието на 2023 г.* са ***3 502 договора***, на стойност ***5 347,2 млн. лв.***, от които сключени договори с:

- ***Фирми*** – ***3 135 договора***, на стойност ***2 355,9 млн. лв.***, от които:

  Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) към Камара на строителите в България (КСБ)

  - Големи строителни фирми (над 250 човека)
    - ✓ ***208 договора***, на стойност ***672,3 млн. лв***.
  - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека)
    - ✓ ***1 297 договора***, на стойност ***1 220,5 млн. лв.***

- Малки строителни фирми (до 49 човека)

  ✓ ***1 569 договора***, на стойност ***457,3 млн. лв.***

Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

  ✓ ***61 договора***, на стойност ***5,8 млн. лв.***

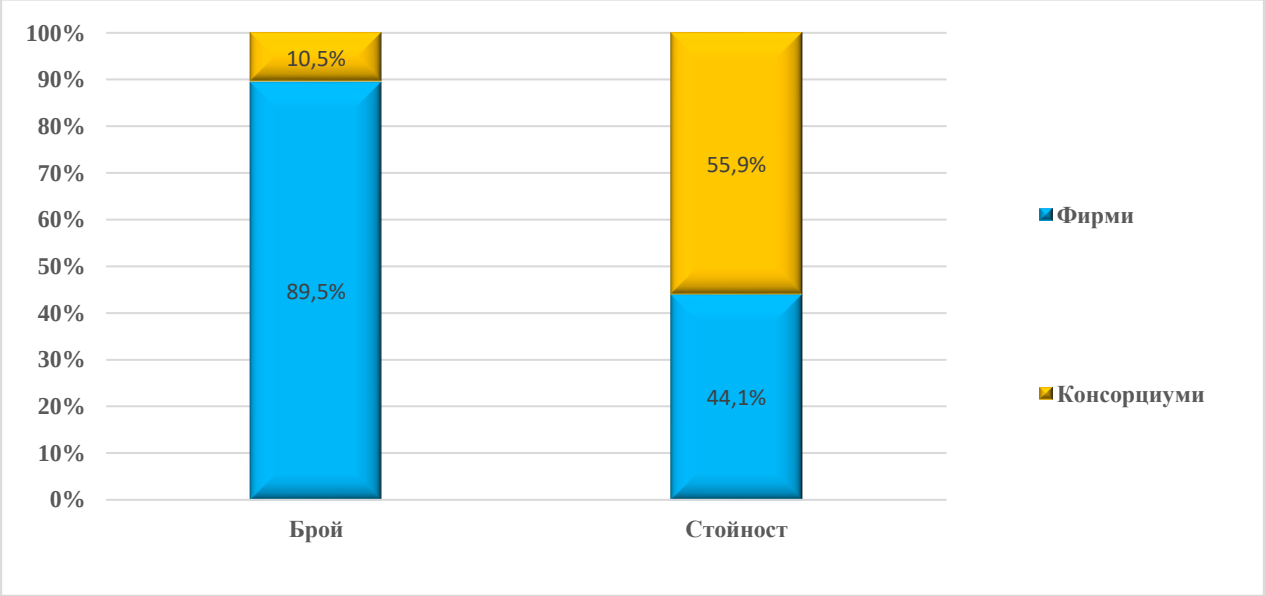
❑ ***<u>Консорциуми, обединения, сдружения</u>*** – ***367 договора***, на стойност ***2 991,3 млн. лв.***, от които:

Консорциуми с нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

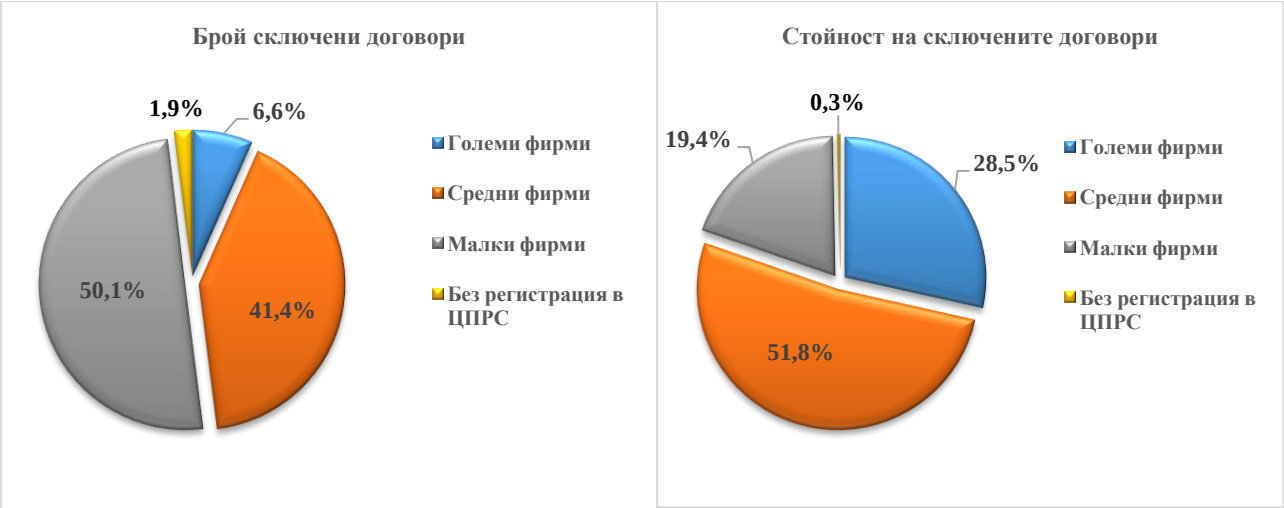
  ✓ ***2 договора***, на стойност ***0,5 млн. лв.***

За *деветмесечието на 2023 г.* **фирмите** заемат 89,5% дял от общо сключените договори и 44,1% дял от общата им стойност, а **консорциумите**: 10,5% дял от броя на сключените договори и 55,9% дял от стойността. Водещи по брой са фирмите, а по стойност - консорциумите.

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми Деветмесечие 2023 г.

За *деветмесечието на 2023 г.* **големите строителни фирми** заемат 6,6% дял от броя на сключените договори от фирми и дял от стойността 28,5%. **Средните фирми** са с дял 41,4% от общия брой и с 51,8% дял от стойността на сключените договори от фирми. Делът на **малките фирми** е 50,1% от броя сключени договори и с 19,4% дял от стойността. Нерегистрирани в ЦПРС фирми: 1,9% от броя и 0,3% от стойността на сключените договори от фирми.

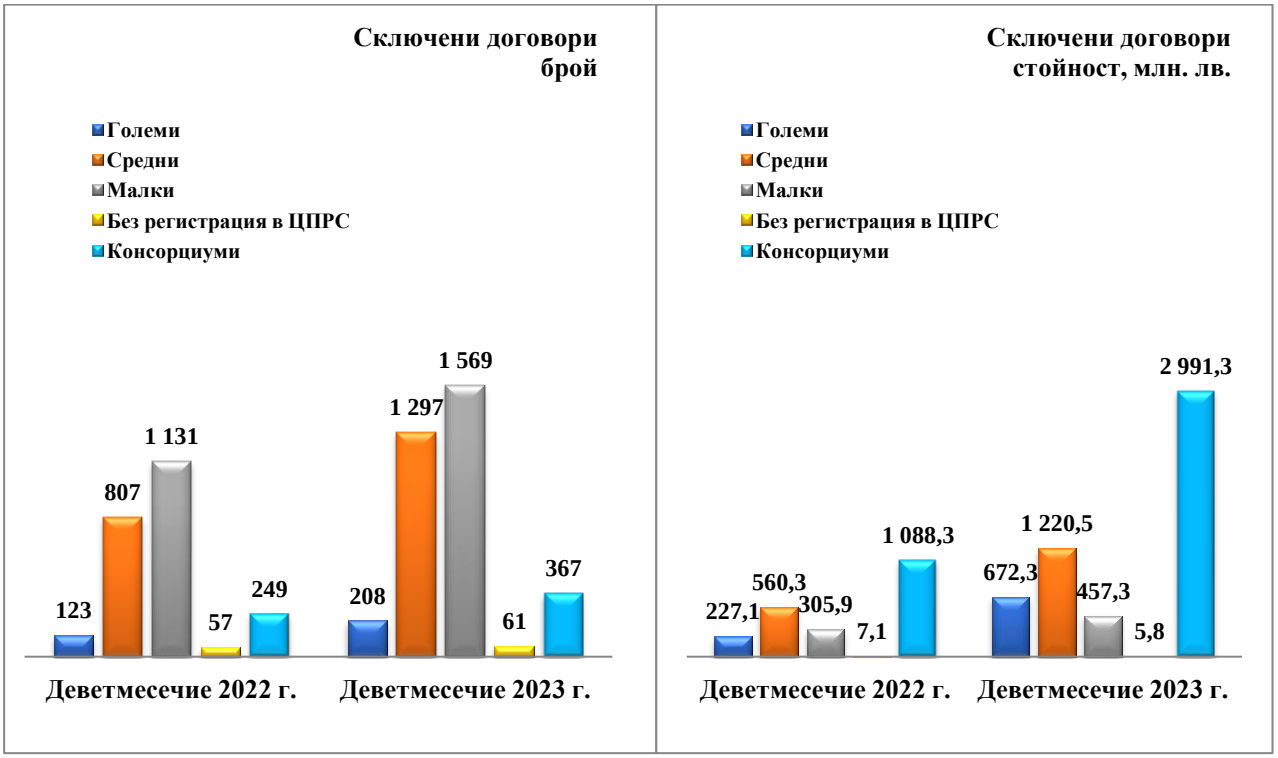
Тенденцията при сключените договори за *деветмесечието на 2023 г.* спрямо *деветмесечието на 2022 г.* е:

Големи фирми - *ръст на броя от (85 бр.) и ръст при стойността от (445,2 млн. лв.);*
Средни фирми – *ръст на броя от (490 бр.) и ръст при стойността от (660,2 млн. лв.);*
Малки фирми – *ръст на броя от (438 бр.) и ръст при стойността от (151,4 млн. лв.);*
Фирми без регистрация в ЦПРС – *ръст на броя от (4 бр.) и спад на стойността от (1,3 млн. лв.);*
Консорциуми – *ръст на броя от (118 бр.) и ръст при стойността от (1 903,0 млн. лв.).*

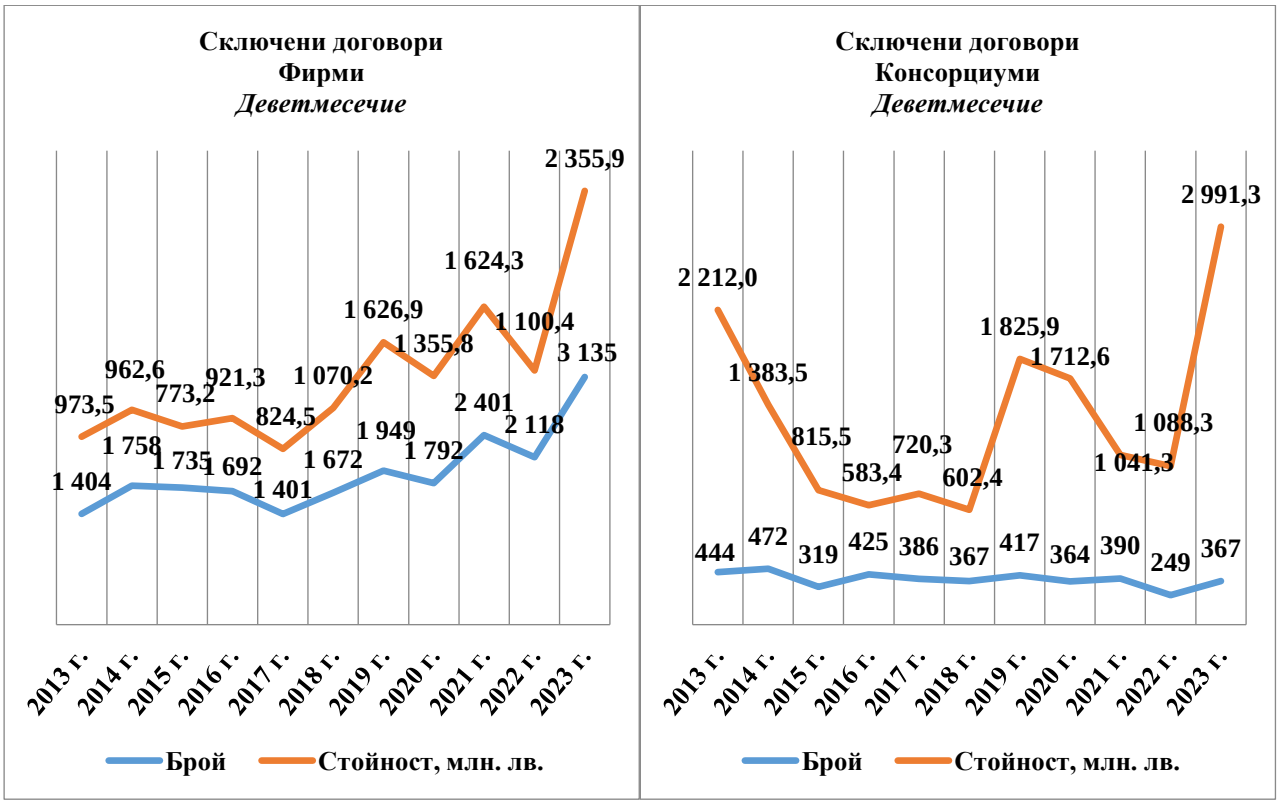
Сключени договори от фирми и консорциуми
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

Деветмесечие	2022 г.		2023 г.	
Сключени договори	**Брой**	**Стойност, млн. лв.**	**Брой**	**Стойност, млн. лв.**
Фирми	**2 118**	**1 100,4**	**3 135**	**2 355,9**
Големи	123	227,1	208	672,3
Средни	807	560,3	1 297	1 220,5
Малки	1 131	305,9	1 569	457,3
Без Регистрация в ЦПРС	57	7,1	61	5,8
Консорциуми	**249**	**1 088,3**	**367**	**2 991,3**

Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми по години
Деветмесечие 2013 г. – Деветмесечие 2023 г.

Сключени договори от фирми и консорциуми по вид строителство

Инженерна инфраструктура

- **Инженерна инфраструктура** – ***1 564 договора*** *за деветмесечието на 2023 г.*, на стойност ***3 160,9 млн. лв.***, от тях:
  - **<u>Фирми</u>** – ***1 394 договора***, на стойност ***1 384,2 млн. лв.,*** от които:

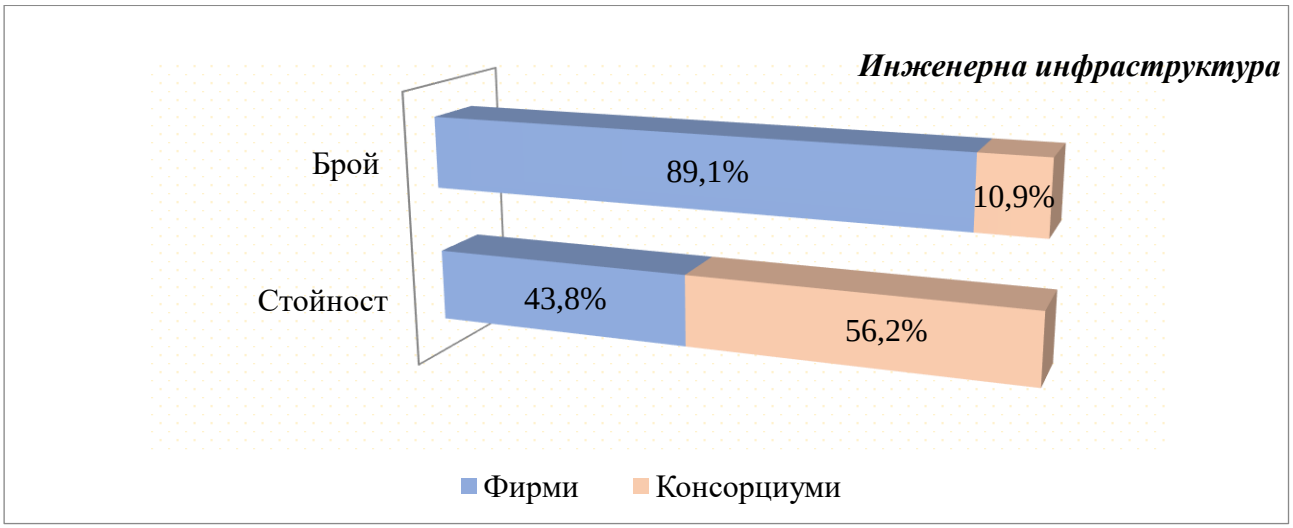
    Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

    - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)
      - ✓ ***180 договора***, на стойност ***575,3 млн. лв***.
    - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)
      - ✓ ***707 договора***, на стойност ***635,9 млн. лв.***
    - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)
      - ✓ ***491 договора***, на стойност ***171,5 млн. лв.***

    Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

    - ✓ ***16 договора***, на стойност ***1,5 млн. лв.***
  - **<u>Консорциуми, обединения, сдружения</u>** – ***170 договора***, на стойност ***1 776,7 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми Деветмесечие 2023 г.

Сградно строителство

- **Сградно строителство** – ***1 452 договора*** *за деветмесечието на 2023 г.*, на стойност ***1 351,8 млн. лв.***, от тях:

  - **<u>Фирми</u>** – ***1 360 договора***, на стойност ***587,8 млн. лв.***, от които:

    Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

    - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)

      ✓ ***16 договора***, на стойност ***59,4 млн. лв.***

    - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)

      ✓ ***368 договора***, на стойност ***296,7 млн. лв.***

    - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)

      ✓ ***936 договора***, на стойност ***228,5 млн. лв.***

    Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

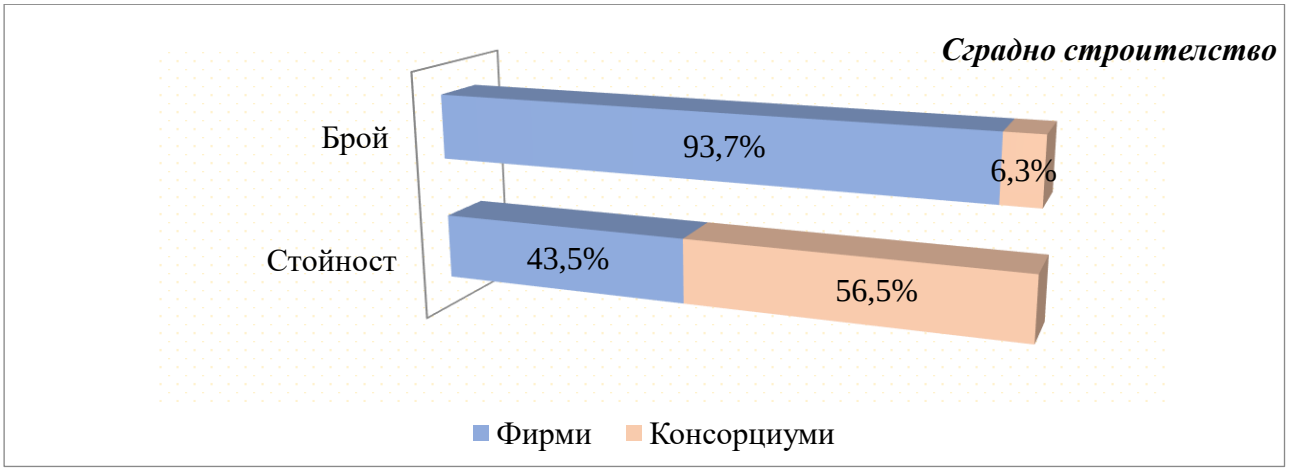
      ✓ ***40 договора***, на стойност ***3,2 млн. лв.***

  - **<u>Консорциуми, обединения, сдружения</u>** – ***92 договора***, на стойност ***764,0 млн. лв.***, от които:

    Консорциуми с нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

      ✓ ***2*** *договора*, на стойност ***0,5 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми Деветмесечие 2023 г.

Енергийна инфраструктура

- **Енергийна инфраструктура** – ***262 договора*** *за деветмесечието на 2023 г.*, на стойност ***358,0 млн. лв.***, от тях:

  - **Фирми** – ***207 договора***, на стойност ***158,6 млн. лв.,*** от които:

    Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

    - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)

      ✓ ***4 договора***, на стойност ***35,1 млн. лв***.

    - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)

      ✓ ***123 договора***, на стойност ***84,2 млн. лв.***

    - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)

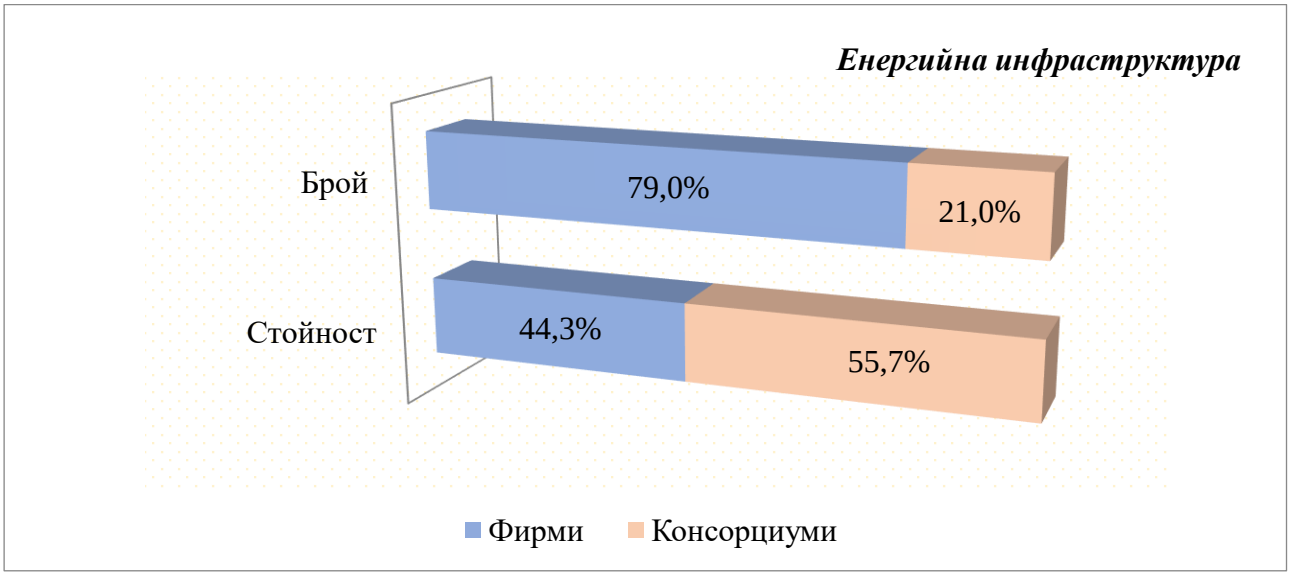
      ✓ ***77 договора***, на стойност ***38,5 млн. лв.***

    Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

      ✓ ***3 договора***, на стойност ***0,8 млн. лв.***

  - **Консорциуми, обединения, сдружения** – ***55 договора***, на стойност ***199,4 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми Деветмесечие 2023 г.

В и К инфраструктура

- **В и К инфраструктура** – ***224 договора*** *за деветмесечието на 2023 г.*, на стойност ***476,5 млн. лв.***, от тях:

  - **Фирми** – ***174 договора***, на стойност ***225,3 млн. лв.,*** от които:

    Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

    - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)

      ✓ ***8 договора***, на стойност ***2,5 млн. лв***.

    - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)

      ✓ ***99 договора***, на стойност ***203,7 млн. лв.***

    - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)

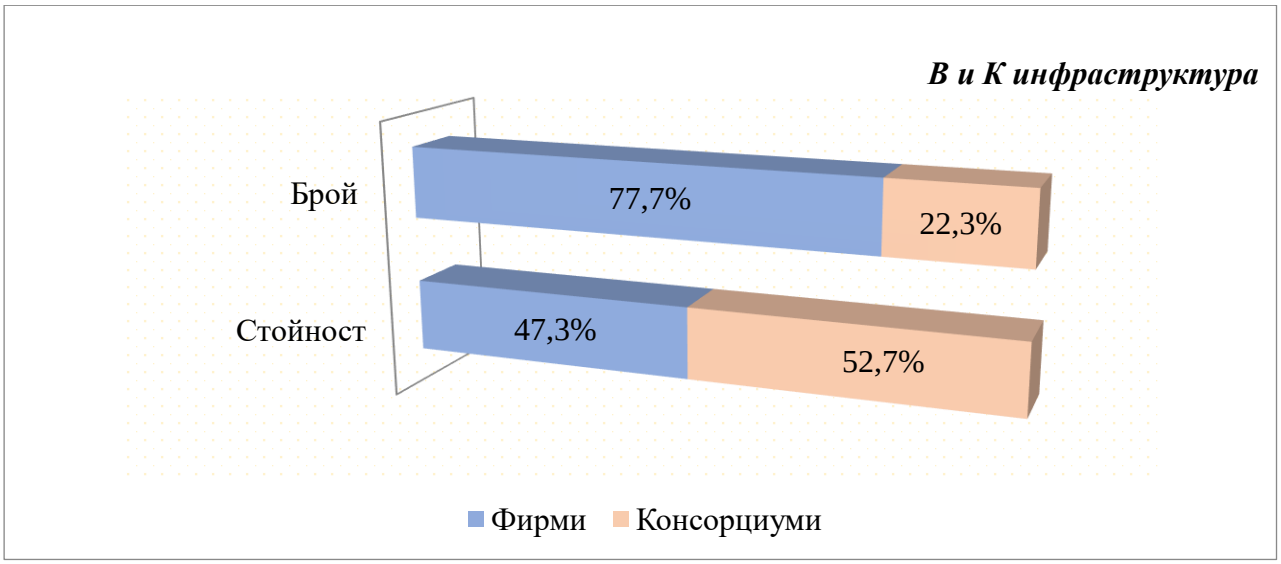
      ✓ ***65 договора***, на стойност ***18,8 млн. лв.***

    Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

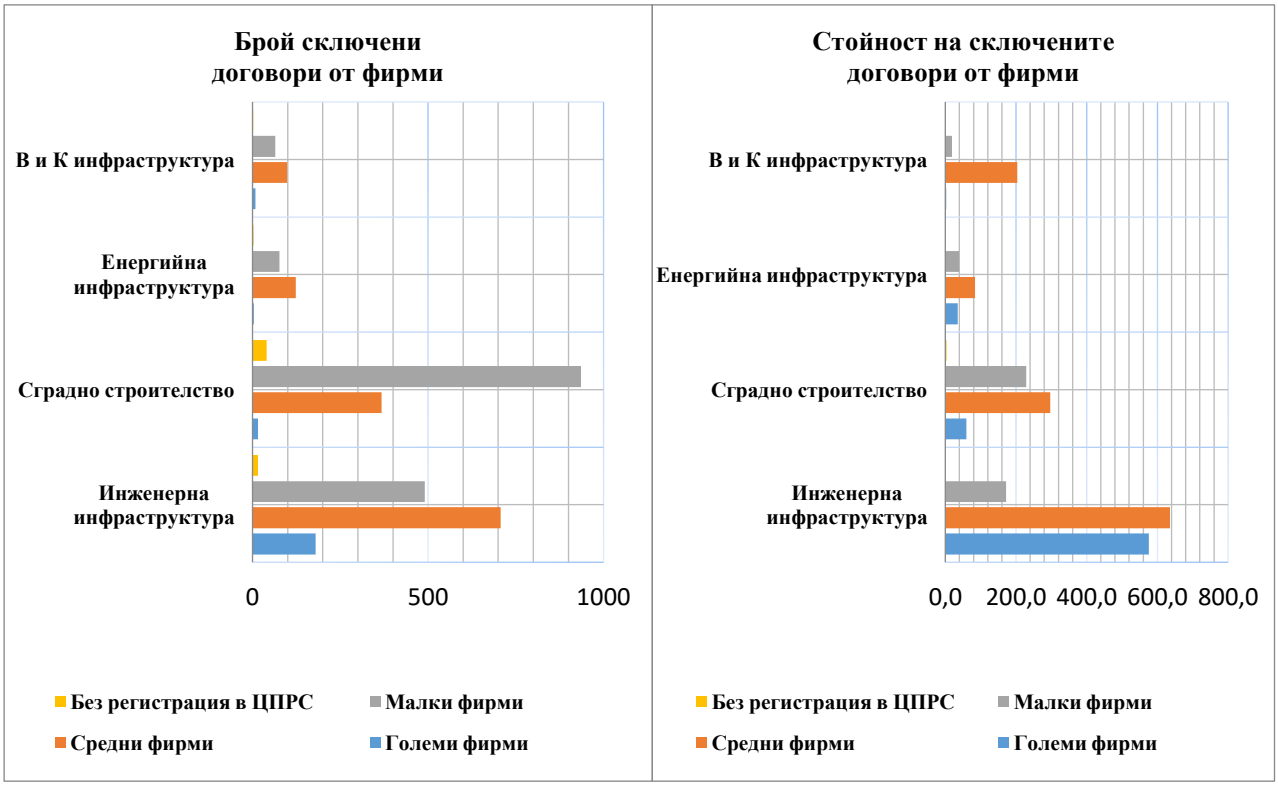
      ✓ ***2 договора***, на стойност ***0,3 млн. лв.***

  - **Консорциуми, обединения, сдружения** – ***50 договора***, на стойност ***251,2 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми Деветмесечие 2023 г.

Сключени договори от фирми по вид строителство Деветмесечие 2023 г.

Сключени договори от консорциуми по вид строителство Деветмесечие 2023 г.

Данните за *Деветмесечието на 2023 г.* показват, че **при фирмите** сключили договори, ***малките строителни фирми*** доминират по критерий *„брой“* в **„Сградното строителство“. *Средните строителни фирми*** са водещи по критерий *„стойност“* в **„Инженерната инфраструктура“**.

При **консорциумите** най-голям *„брой“* договори и с най-голяма *„стойност“* са сключени в **„Инженерната инфраструктура“**.

Сключени договори от фирми и консорциуми по вид строителство
Деветмесечие 2022 г. – Деветмесечие 2023 г.

		Инженерна инфраструктура		Сградно строителство		Енергийна инфраструктура		В и К	
Деветмесечие		Брой	Стойност млн. лв.	Брой	Стойност млн. лв.	Брой	Стойност млн. лв.	Брой	Стойност млн. лв.
2022 г.	Фирми	867	531,7	916	272,0	178	110,9	157	185,8
	Консорциуми	77	486,7	59	108,9	60	248,5	53	244,2
2023 г.	Фирми	1 394	1 384,2	1 360	587,8	207	158,6	174	225,3
	Консорциуми	170	1 776,7	92	764,0	55	199,4	50	251,2
Годишен темп	Фирми	527	852,5	444	315,8	29	47,7	17	39,5
	Консорциуми	93	1 290,0	33	655,1	-5	-49,1	-3	7,0

В **„Инженерната инфраструктура“-** спрямо *деветмесечието на 2022 г.* **фирмите** отчитат ръст от 60,8%, което е с 527 бр. повече сключени договори и ръст при стойността с 160,3% или 852,5 млн. лв. **Консорциумите** регистрират ръст на броя с 120,8% или 93 бр. повече сключени договори и ръст от 265,1% или 1 290,0 млн. лв. при стойността, на годишна база.

В **„Сградното строителство“** - спрямо *деветмесечието на 2022 г.* **фирмите** отчитат ръст от 48,5% или с 444 бр. се увеличават сключените договори, както и ръст при стойността със 116,1% или 315,8 млн. лв. При **консорциумите** се наблюдава ръст на броя с 55,9% (33 бр. повече) и ръст на стойността с 601,6% (655,1 млн. лв. повече) спрямо *деветмесечието на 2022 г.*

В **„Енергийната инфраструктура“** спрямо *деветмесечието на 2022 г.* **фирмите** регистрират ръст от 16,3% (29 бр.) при броя и ръст от 43,0% или 47,7 млн. лв. при стойността. При **консорциумите** тенденцията е спад при броя с 8,3% (5 бр.) и спад при стойността с 19,8% (49,1 млн. лв.) на годишна база.

При **„В и К инфраструктура“** – **Фирмите** сключили договори регистрират ръст на броя с 10,8% (17 бр.) и ръст на стойността от 21,3% (39,5 млн. лв.), спрямо *деветмесечието на 2022 г.* При **консорциумите** се наблюдава спад при броя на сключените договори от 5,7% или 3 бр. и ръст с 2,9% или (7,0 млн. лв.) при стойността на сключените договори спрямо *деветмесечието на 2022 г.*

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Централен професионален регистър на строителите

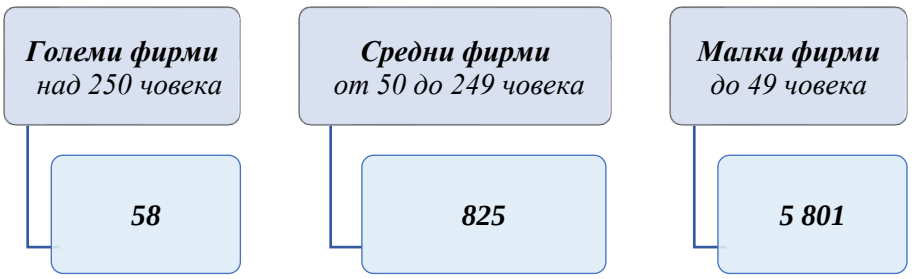
Регистрираните строителни компании в Централен професионален регистър на строителите към *06.12.2023 г.* са **6 738**, от които:

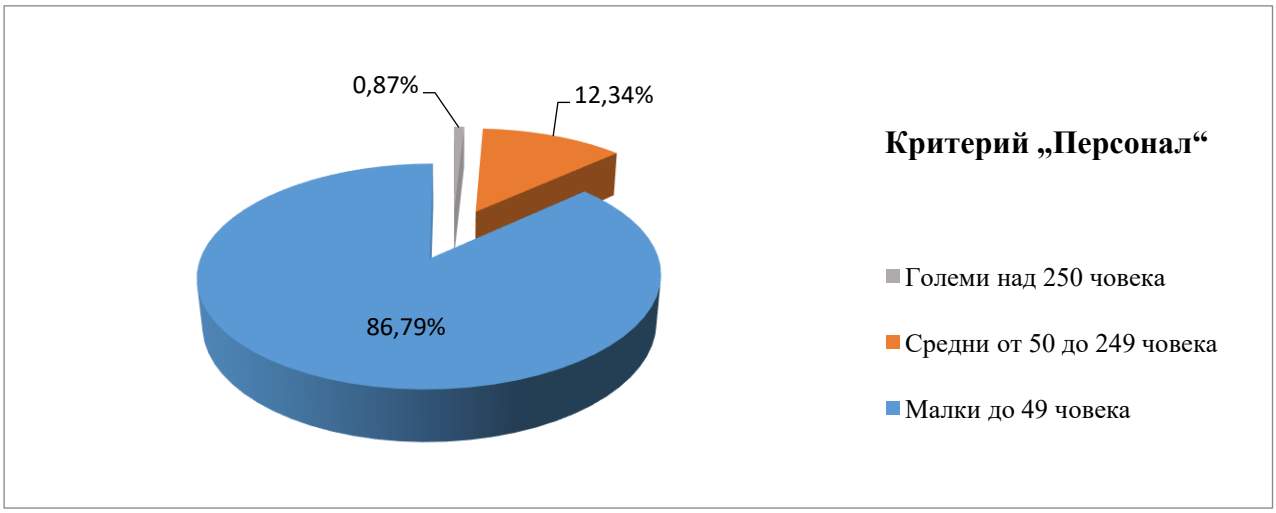
6 684 регистрирани български юридически лица и **54** чуждестранни фирми.

Заличени са 455 фирми от Регистъра на строителите по неизпълнение на процедурата по чл.20 ал.2 ЗК.

Разпределение на строителите по критерии:

- **Критерий „*Персонал*“** *(на база 2022 г.)*
  - ✓ **58** големи фирми (над 250 човека), дял от 0,87%;
  - ✓ **825** средни фирми (от 50 до 249 човека), дял от 12,34%;
  - ✓ **5 801** малки фирми (до 49 човека), дял от 86,79%;

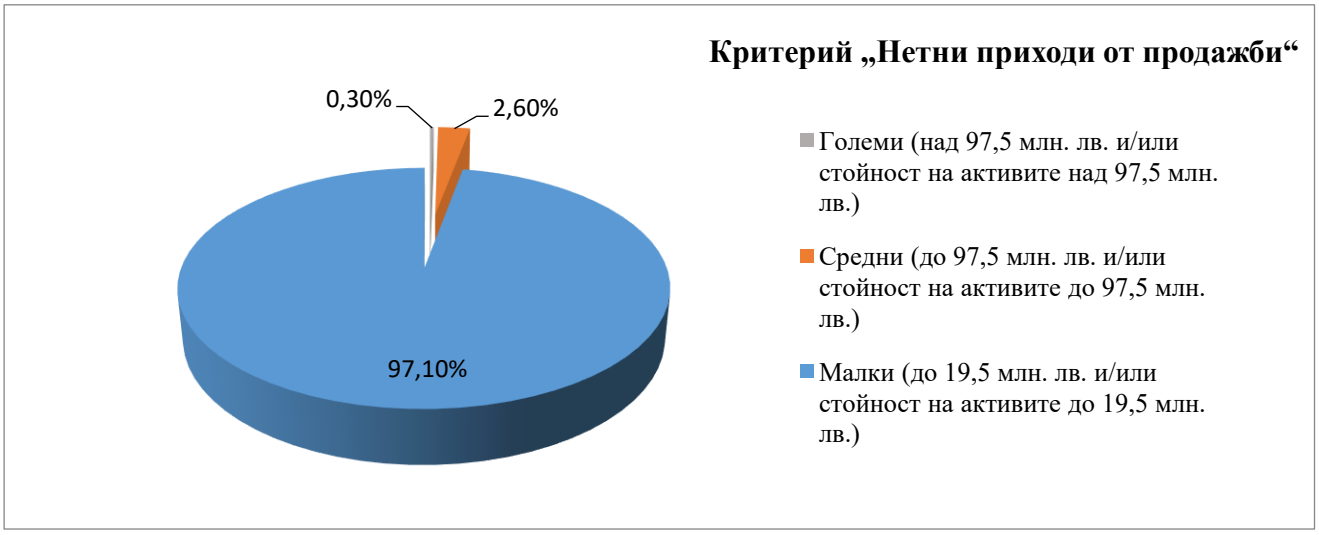

➢ **Критерий „*Нетни приходи от продажби*“** *(на база 2022 г.)*

- ✓ **20** големи фирми (над 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите над 97,5 млн. лв.), дял от 0,30%;
- ✓ **174** средни фирми (до 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 97,5 млн. лв.), дял от 2,60%;
- ✓ **6 490** малки фирми (до 19,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 19,5 млн. лв.), дял от 97,10%;

Големи фирми *над 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите над 97,5 млн. лв.*	***Средни фирми*** *до 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 97,5 млн. лв.*	***Малки фирми*** *до 19,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 19,5 млн. лв.*
20	***174***	***6 490***

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

По данни на ИСУН /стойностите са в лв./ към 30.12.2023 г.

Оперативна програма	Бюджет на програмата			Проекти		Договорени средства *			РИС
	Общо	Финансиране от ЕС	Финансиране от НФ	Подадени проекти	Сключени договори	Общо	БФП	Финансиране от ЕС	БФП
ОПТТИ	3 733 921 286,86	3 209 038 027,66	524 883 259,20	86	80	6 341 272 713,06	3 997 911 820,13	3 440 763 770,07	3 039 867 233,52
ОПОС	3 263 311 367,47	2 816 324 619,96	446 986 747,51	597	391	4 834 467 991,00	3 783 131 805,12	3 256 982 134,35	2 885 716 209,63
ОПРР	3 306 313 292,13	2 810 366 298,70	495 946 993,43	893	824	3 540 147 412,69	3 283 068 922,69	2 836 068 684,69	2 746 046 755,39
ОПИК	3 237 729 879,72	2 822 997 954,96	414 731 924,76	46 275	33 497	4 397 260 122,93	3 412 698 585,56	2 971 124 446,68	3 186 812 854,02
ОПНОИР	1 349 999 954,93	1 163 934 339,18	186 065 615,75	997	376	1 468 953 121,81	1 468 953 121,81	1 270 897 295,87	1 266 953 433,76
ОПРЧР	2 683 052 921,34	2 360 517 894,34	322 535 027,00	11 791	4 403	2 986 092 618,58	2 964 207 908,04	2 600 631 353,06	2 558 448 365,57
ОПДУ	547 353 851,49	466 267 646,23	81 086 205,26	968	706	559 653 733,31	559 653 733,31	476 722 428,30	511 445 745,98
ОПХ	316 603 248,00	280 426 628,00	36 176 620,00	552	548	316 536 714,72	316 536 714,72	280 360 231,86	316 535 425,93
ОПИМСП	199 494 660,00	199 494 660,00	0,00	1	1	199 494 660,00	199 494 660,00	199 494 660,00	199 494 660,00
ПМДР	203 969 300,11	158 075 044,76	45 894 255,35	1 487	982	281 844 398,91	203 753 627,03	157 373 372,26	137 824 500,64
ПРСР (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)	6 000 577 726,23	4 865 437 610,06	1 135 140 116,17	31 480	15 201	6 924 990 513,96	5 581 679 677,24	4 767 719 734,29	1 953 056 822,25
Общо ЕСИФ:	24 842 327 488,28	21 152 880 723,85	3 689 446 764,43	95 127	57 009	31 850 714 000,97	25 771 090 575,65	22 258 138 111,43	18 802 202 006,69
ФУМИ	49 801 325,43	39 533 189,63	10 268 135,80	64	55	48 444 599,15	48 338 095,03	38 037 503,88	36 258 708,40
ФВС	323 860 809,65	259 522 491,54	64 338 318,11	112	103	329 939 091,41	324 965 694,02	257 036 411,99	243 872 957,65
Общо фондове МВР:	373 662 135,08	299 055 681,17	74 606 453,91	176	158	378 383 690,56	373 303 789,05	295 073 915,87	280 131 666,05
ООСКП	27 542 265,22	23 410 925,55	4 131 339,67	94	34	26 439 301,39	25 737 881,04	21 877 198,80	11 543 545,12
МРНБПВУГ	80 534 177,27	68 454 050,00	12 080 127,27	131	64	82 465 509,18	76 425 121,56	64 961 353,31	63 810 821,99
Двустранен фонд	5 089 070,00	5 089 070,00	0,00	10	5	3 449 976,74	3 449 976,74	3 449 976,74	1 601 192,87
Правосъдие	69 028 235,98	58 674 000,00	10 354 235,98	39	17	72 390 140,75	72 390 140,75	61 531 619,73	58 158 100,21
Вътрешни работи	49 470 235,98	42 049 700,59	7 420 535,39	28	22	45 229 739,73	45 229 739,73	38 445 278,65	21 789 537,24
КПНС	23 009 764,94	19 558 300,00	3 451 464,94	298	55	21 970 225,91	21 603 747,48	18 363 187,51	11 587 166,43

Оперативна програма	Бюджет на програмата			Проекти		Договорени средства *			РИС
	Общо	Финансиране от ЕС	Финансиране от НФ	Подадени проекти	Сключени договори	Общо	БФП	Финансиране от ЕС	БФП
Енергетика	64 427 340,26	54 763 240,00	9 664 100,26	189	64	63 830 927,83	56 727 141,75	48 218 070,58	27 510 750,83
Общо НФМ:	319 101 089,65	271 999 286,14	47 101 803,51	789	261	315 775 821,53	301 563 749,05	256 846 685,32	196 001 114,69
ПВУ	15 620 531 000,00	13 521 565 000,00	2 098 966 000,00	23 439	3 237	21 426 026 608,83	16 746 670 777,13	14 632 662 276,81	386 249 098,46
Общо НПВУ:	15 620 531 000,00	13 521 565 000,00	2 098 966 000,00	23 439	3 237	21 426 026 608,83	16 746 670 777,13	14 632 662 276,81	386 249 098,46
ПРЧР 2021-2027	3 848 060 098,00	3 225 011 933,17	623 048 164,83	1 216	523	937 171 653,52	937 171 653,52	779 674 155,08	116 868 846,87
ПО 2021-2027	1 887 219 068,98	1 538 837 264,86	348 381 804,12	4	3	303 157 000,00	303 157 000,00	249 003 002,32	60 629 220,00
ПХ 2021-2027	411 702 215,00	370 531 993,50	41 170 221,50	250	249	290 441 542,77	290 441 542,77	261 397 388,57	89 685 578,45
ПОС 2021-2027	3 565 881 521,01	2 995 529 851,59	570 351 669,42	55	3	23 356 043,00	23 356 043,00	18 277 857,38	0,00
ПТП 2021-2027	237 594 893,38	196 129 654,48	41 465 238,90	2	2	23 102 301,71	23 102 301,71	19 070 339,80	0,00
ПКИП 2021-2027	2 932 949 724,32	2 402 052 614,50	530 897 109,82	7	5	1 359 632 670,61	1 359 632 670,61	1 097 562 548,50	397 286 283,51
ПТС 2021-2027	3 718 352 670,79	3 160 599 765,87	557 752 904,92	6	0	0,00	0,00	0,00	0,00
ПРБФУМИ	73 282 730,39	55 750 976,71	17 531 753,68	6	5	39 676 813,32	39 676 813,32	29 757 609,95	3 328 422,16
ПРБИУГВП	311 931 854,68	237 631 745,77	74 300 108,91	31	21	182 065 555,95	182 065 555,95	136 549 166,94	1 820 689,92
ПРБФВС	119 591 115,44	87 267 558,23	32 323 557,21	14	14	63 177 624,71	63 177 624,71	47 384 517,18	0,00
ПНИИДИТ	2 138 594 711,22	1 731 907 023,33	406 687 687,89	7	1	117 415 542,17	117 415 542,17	91 924 009,98	35 224 662,65
ПРР 2027	3 605 561 104,71	2 974 954 338,10	630 606 766,61	1	1	462 055 403,51	462 055 403,51	381 076 655,36	108 621 855,30
ПМДРА 2027	237 335 486,21	166 134 840,35	71 200 645,86	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Общо ЕФСУ:	23 088 057 194,13	19 142 339 560,46	3 945 717 633,67	1 599	827	3 801 252 151,27	3 801 252 151,27	3 111 677 251,06	813 465 558,86
Резерв за приспособяване	30 066 708,60	30 066 708,60	0,00	4	3	18 156 223,17	18 156 223,17	18 156 223,17	14 176 755,05
Общо Други:	30 066 708,60	30 066 708,60	0,00	4	3	18 156 223,17	18 156 223,17	18 156 223,17	14 176 755,05
ОБЩО:	64 273 745 615,74	54 417 906 960,22	9 855 838 655,52	121 134	61 495	57 790 308 496,33	47 012 037 265,32	40 572 554 463,66	20 492 226 199,80

Забележка: * - Общо включва безвъзмездната финансова помощ и финансиране от бенефициента. Всички суми са в български лева (BGN) /1 EUR = 1,95583 BGN

СЪКРАЩЕНИЯ

ЕС - Европейски съюз

НФ - Национално финансиране

БФП - Безвъзмездна финансова помощ

РИС - Реално изплатени средства

ОПТТИ - Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“

ОПОС - Оперативна програма „Околна среда“

ОПРР - Оперативна програма „Региони в растеж“

ОПИК - Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“

ОПНОИР - Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

ОПРЧР - Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ОПДУ - Оперативна програма „Добро управление“

ОПХ – Оперативна програма „Храни“

ОПИМСП – Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“

ПМДР – Програма за морско дело и рибарство

ПРСР – Програма за развитие на селските райони

ЕСИФ – Европейски структурни и инвестиционни фондове 2014-2020

ФУМИ – Фонд „Убежище, миграция и интеграция“

ФВС – Фонд вътрешна сигурност

МВР – Министерство на вътрешните работи

ООСКП – Опазване на околната среда и климатични промени

МРНБПВУГ – Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи

КПНС – Културно предприемачество, наследство и сътрудничество

НФМ – Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм

НПВУ – Национален план за възстановяване и устойчивост

ПРЧР 2021-2027 – Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027

ПО 2021-2027 – Програма „Образование“ 2021-2027

ПХ 2021-2027 – Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027

ПОС 2021-2027 – Програма „Околна среда“ 2021-2027

ПТП 2021-2027 – Програма „Техническа помощ“ 2021-2027

ПКИП 2021-2027 – Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

ПТС 2021-2027 – Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027

ПРБФУМИ – Програма на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“

ПРБФВС – Програма на Република България по фонд „Вътрешна сигурност“

ПНИИДИТ – Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“

ПРР 2027 – Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027

ПМДРА 2027 – Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г.

ЕФСУ – Европейски фондове при споделено управление 2021-2027